

บทที่ 5

แนวทางการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

จากการศึกษาสภาพชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีโดยทำการวิเคราะห์ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ทำให้ทราบถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา ผลกระทบของปัญหาต่อชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีตลอดจนได้รับทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีซึ่งได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 และสามารถนำมาหาความเหมาะสม ในการวางแผนทางการผังเมืองเพื่อนำไปสู่แนวทางการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนตามศักยภาพที่มีอยู่และแนวโน้มในอนาคตได้อย่างเหมาะสมซึ่งมีเครื่องมือในการปรับปรุงฟื้นฟู คือ

1. การอนุรักษ์ (Presevation) 2. วิธีการบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) 3. การปรับปรุงฟื้นฟูหรือการรื้อสร้างใหม่(Redevelopment) โดยจะทำการเสนอแนะวิธีการดังกล่าวตามความเหมาะสมของพื้นที่แต่ละชุมชนย่อยภายในชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี โดยมีการศึกษาถึงจำนวนประชากรในปัจจุบัน ปี พ.ศ.2548 = 8,918 คน จำนวนครัวเรือนในปัจจุบัน ปี พ.ศ.2548 = 2,235 ครัวเรือน เนื้อที่ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้งหมดของชุมชน = 463 ไร่ ความหนาแน่นของประชากรในชุมชนปี พ.ศ.2548 = 20 คน / ไร่ มีความหนาแน่นอยู่แล้ว ประชากรในอนาคต ปี พ.ศ.2567 (20 ปี) = 15,606 คน (ไม่รวมประชากรแฝง) ขนาดครัวเรือน = 4 คน / ครัวเรือน จำนวนครัวเรือนในอนาคต ปี พ.ศ.2567 = 3,901 ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากรในชุมชนอนาคตปี พ.ศ. 2567 = 34 คน / ไร่ ไม่เหมาะสมจึงต้องมีมาตรการในการควบคุมประชากรจังหวัดชลบุรี เทศบาลเมืองชลบุรีหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีนโยบายหรือการวางแผนและแนวทางการปฏิบัติให้ได้โดยมีการกระจายประชากรออกจากชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี ซึ่งจากการศึกษาในชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี ทำให้ทราบว่าหากปล่อยให้ประชากรมีมากจะทำให้คุณภาพในการดำเนินชีวิตต่ำ เนื่องจากปัญหาทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมจะเพิ่มมากขึ้นเทศบาลเมืองชลบุรีต้องมีมาตรการในการควบคุมจำนวนประชากรให้มีอัตราการเพิ่มเป็นไปอย่างสมดุล ซึ่งวิธีที่ใช้ อาจจะเป็นการรณรงค์ เรื่องการคุมกำเนิดหรือวาง

มาตรการในการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีเพื่อเป็นการวางแผนให้จำนวนพื้นที่ต่อจำนวนประชากรมีไม่มากจะทำให้ชุมชนมีความน่าอยู่

5.1 วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกรอบแนวทางการปรับปรุงพื้นที่

5.1.1 วัตถุประสงค์ในการปรับปรุงพื้นที่

1. เพื่อปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลให้เป็นย่านที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง ที่มีความสะดวกสบายสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. เพื่อแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ของชุมชนชายทะเลและ วางแนวทางการปรับปรุงสาธารณูปโภค ให้พอเพียงและได้มาตรฐาน
3. เพื่อจัดระเบียบและความเหมาะสม ของการใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนชายทะเลที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่ชุมชนชายทะเลและเมืองชลบุรีต่อไป
4. เพื่อเป็นการลดจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมกับจำนวนประชากรแฝง ซึ่งอยู่ในชุมชนชายทะเลให้เหลือน้อยหรือหมดไป
5. เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูสภาพอาคารที่รกร้างและเสื่อมโทรมให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม
6. เพื่อปรับปรุงสภาพพื้นที่ริมทะเลด้านหลังชุมชนให้มีความเหมาะสมต่อศักยภาพและมีประสิทธิภาพ

5.1.2 เป้าหมายในการปรับปรุงพื้นที่

1. เป็นย่านที่พักอาศัยที่มีมาตรฐานและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชุมชนประมงชายฝั่งทะเลแห่งแรกของจังหวัดชลบุรี
2. เป็นชุมชนที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพประมงและผลิตสินค้าคุณภาพส่งขาย

3. เป็นสถานที่ท่องเที่ยวระดับชุมชนแห่งใหม่ของเมืองชลบุรี
4. การปรับปรุงฟื้นฟูที่สามารถแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อม และปัญหาทางสังคมที่เกิดจากสภาพทางกายภาพของชุมชนชายทะเล โดยเฉพาะเรื่องอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่างๆที่มีอยู่ในชุมชน
5. วางแนวทางควบคุมกิจกรรมการใช้ที่ดินเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง
6. จัดระบบการบริการสาธารณูปโภคให้มีประสิทธิภาพ

5.1.3 กรอบแนวทางการปรับปรุงฟื้นฟู

- ด้านการปรับปรุงฟื้นฟูสภาพทางกายภาพ
 1. การปรับปรุงฟื้นฟูอาคารที่ร้างและเสื่อมโทรมในชุมชนชายทะเลซึ่งมีอาคารที่เป็นที่พักอาศัยซึ่งปัจจุบันมีอาคารที่เสื่อมโทรมอยู่มากภายในชุมชน ซึ่งการปรับปรุงที่เหมาะสมคือการรื้อล้างและสร้างใหม่ (Redevelopment) กับการบูรณะปรับปรุงอาคารที่มีอยู่เดิมให้ใช้ได้ดี (Rehabilitation) และการอนุรักษ์หรือการทำนุบำรุงอาคารสถานที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ให้คงสภาพเดิมโดยไม่มีการดัดแปลงเพิ่มเติม (Preservation / Conservation) เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพที่อยู่อาศัยของชุมชนชายทะเล
 2. การปรับปรุงฟื้นฟูเพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อมและทัศนียภาพในภาพรวมของชุมชนชายทะเลเพื่อส่งเสริมเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และเพิ่มระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ด้านการปรับปรุงฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ
 1. ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ผลิตภัณฑ์ชุมชนชายทะเล เพื่อผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายและมีการจ้างแรงงานกับชาวชุมชน
 2. ส่งเสริมการประกอบอาชีพประมงชายฝั่งโดยหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้ผู้ประกอบการนำไปเป็นทุน
 3. ส่งเสริมจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนโดยชาวชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเอง

- ด้านสังคม

1. หาพื้นที่เพื่อทำลานกิจกรรมของชุมชนโดยให้ชาวชุมชนมีส่วนร่วม
2. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมในชุมชนตามเทศกาลต่างๆ ให้บ่อยครั้งขึ้นเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ของชาวชุมชน

สัมพันธ์ของชาวชุมชน

3. ส่งเสริมให้ชาวชุมชนเล่นกีฬาและทำกิจกรรมทางสังคมบ่อยๆ

- ด้านการคมนาคม

1. จัดระเบียบการใช้ถนนให้เหมาะสมต่อศักยภาพ และเส้นทางการสัญจรภายในชุมชน
2. นำกฎหมายของเทศบาลมาควบคุมการบุกรุกพื้นที่ถนนโดยห้ามมีการวางสิ่งกีดขวาง

การจราจรภายในพื้นที่ชุมชน

3. ส่งเสริมการสัญจรที่ลดมลภาวะภายในชุมชน เช่น รณรงค์ให้ใช้จักรยาน เป็นต้น

5.2 แนวความคิดในการปรับปรุงทางกายภาพ

วางแนวทางการปรับปรุง โดยใช้แนวทางการฟื้นฟูเมืองใน 3 รูปแบบ ได้แก่ การอนุรักษ์ (Preservation) การบูรณะฟื้นฟู (Rehabilitation) การปรับปรุงฟื้นฟู (Redevelopment) มาผสมผสานกันอย่างเหมาะสมในแต่ละส่วนของพื้นที่ชุมชน โดยพิจารณาจากสภาพปัญหาและศักยภาพในแต่ละชุมชนย่อยและเน้นการใช้ตำแหน่งของกิจกรรมเดิมในพื้นที่และส่งเสริมให้มีการฟื้นฟูพื้นที่ให้สอดคล้องกับระบบคมนาคมของชุมชนโดยใช้หลักการในการฟื้นฟูเมือง 3 รูปแบบ ได้แก่

1. การอนุรักษ์ (Preservation) ใช้กับพื้นที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ทางสถาปัตยกรรมวัฒนธรรมมีแนวทางให้มีการคงสภาพเดิมไว้มากที่สุด โดยไม่มีการตัดแปลงต่อเติมให้เสียรูปลักษณะเดิมซึ่งในพื้นที่ชุมชนชายทะเล จะมีการนำวิธีนี้มาใช้บริเวณชุมชนที่ยังมีการพักอาศัยอยู่ในทะเลเนื่องจากรูปแบบบ้านเป็นแบบพักอาศัย ที่ก่อสร้างด้วยวัสดุที่ทำจากไม้และมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองซึ่งบางหลังมีอายุนับ 100 ปี

2. วิธีการบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) มีหลักการปรับปรุงสภาพเดิมที่มีสภาพทรุดโทรม

ให้ใช้การได้ดีโดยการซ่อมแซม ทาสี จัดกิจกรรมให้มีประโยชน์ใช้สอยได้ดีขึ้นและคุ้มค่ามากขึ้น รวมถึงการเพิ่มเติมระบบสาธารณูปโภคที่มีไม่เพียงพอ การจัดภูมิทัศน์ชุมชน

3. การปรับปรุงฟื้นฟู (Redevelopment) เป็นการปรับปรุงพื้นที่โดยการรื้อสร้างใหม่หรือดัดแปลงสภาพโครงสร้างเดิม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้งานพื้นที่สูงสุดเป็นแนวทางการพัฒนาที่ไม่สามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีการบูรณะปรับปรุง เช่น ปัญหาเรื่องความหนาแน่น และความทรุดโทรมของอาคาร การใช้ประโยชน์ที่ดินไม่คุ้มค่า การขาดแคลนพื้นที่โล่งเพื่อนันทนาการ ปริมาณถนนและทางเท้า เป็นต้น

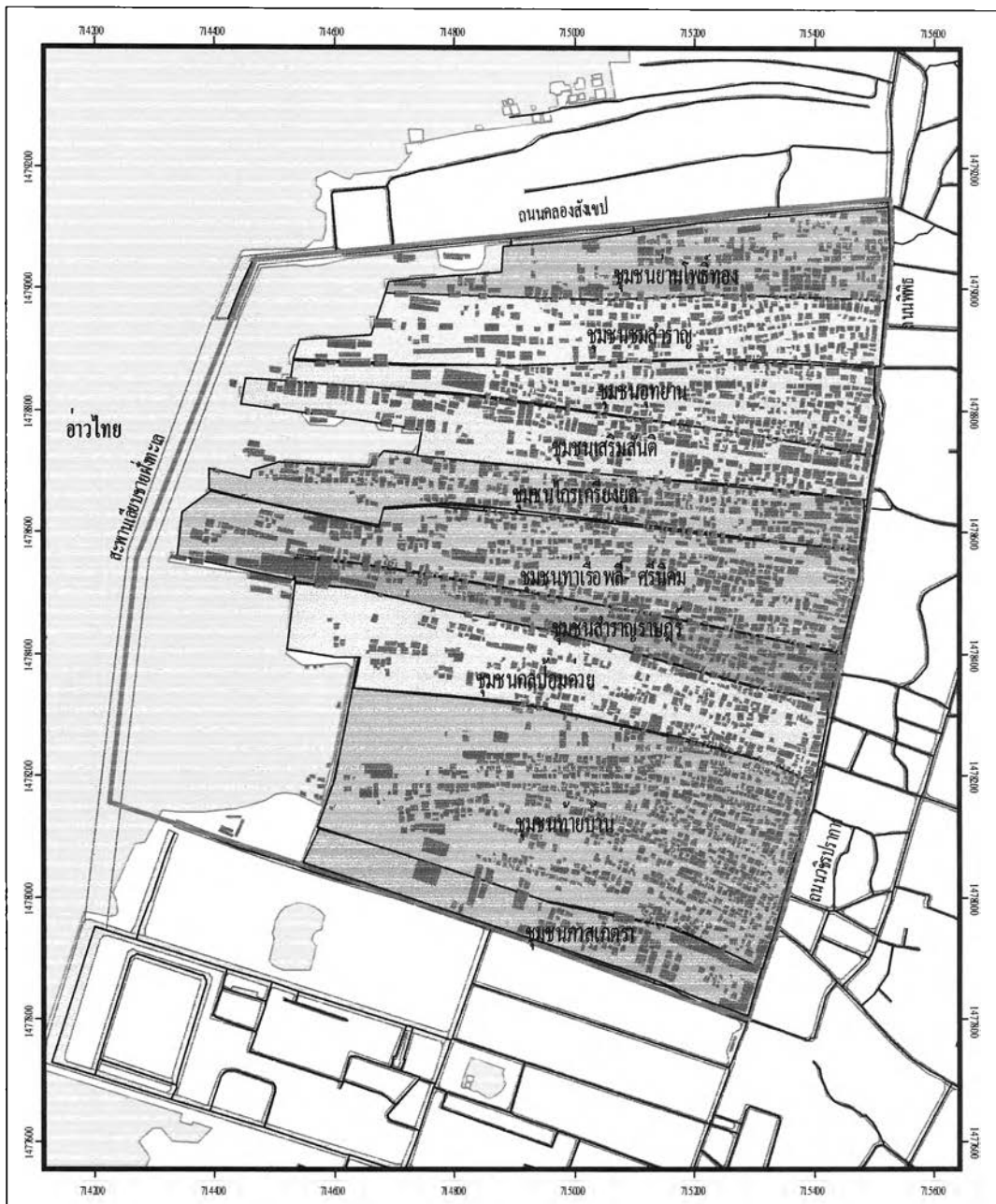
5.2.1 แนวความคิดในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนชายทะเล

ดังนั้นแนวทางในการแก้ไขปัญหาจึงสามารถจะเสนอตามประเด็นของปัญหาต่าง ๆ ที่พื้นที่ชุมชนชายทะเลมีอยู่ โดยพิจารณาการแก้ไขปัญหาแยกออกเป็นชุมชนย่อยจำนวน 10 ชุมชนเพื่อสะดวกต่อการหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้เพราะในแต่ละชุมชนย่อยมีรูปแบบลักษณะของความหนาแน่นของอาคารแตกต่างกันไป ตลอดจนการใช้ประโยชน์อาคารที่ค่อนข้างจะแตกต่างกัน การแบ่งชุมชนย่อยอาศัยหลักเกณฑ์การแบ่งของผู้ศึกษาเองโดยยึดหลักจากการใช้พื้นที่ถนนหรือพื้นที่ชอยเป็นตัวแบ่งเขตชุมชนย่อย (แผนที่ 5.1)

1. ชุมชนที่ 1 (ชุมชนภาสเมตรา)
 - ทิศเหนือ จด ชอยอาคารท่าเล
 - ทิศใต้ จด ชอยภาสเมตรา
 - ทิศตะวันออก จด ถนนวชิรปราการ
 - ทิศตะวันตก จด สะพานเลียบชายฝั่งทะเล
2. ชุมชนที่ 2 (ชุมชนท้ายบ้าน)
 - ทิศเหนือ จด ชอยบ้านลำภู
 - ทิศใต้ จด ชอยลาดวิถี
 - ทิศตะวันออก จด ถนนวชิรปราการ
 - ทิศตะวันตก จด สะพานเลียบชายฝั่งทะเล
3. ชุมชนที่ 3 (ชุมชนกลบ้อมค่าย)
 - ทิศเหนือ จด ชอยกลบ้อมค่าย
 - ทิศใต้ จด ชอยคูกำแพง
 - ทิศตะวันออก จด ถนนวชิรปราการ
 - ทิศตะวันตก จด สะพานเลียบชายฝั่งทะเล
4. ชุมชนที่ 4 (ชุมชนสำราญราษฎร์)
 - ทิศเหนือ จด ชอยชาติเดชา
 - ทิศใต้ จด ชอยบายพลน้ำ

- ทิศตะวันออก จด ถนนวชิรปราการ
ทิศตะวันตก จด สะพานเลียบชายฝั่งทะเล
5. ชุมชนที่ 5 (ชุมชนท่าเรือพลี - ศรีนิคม) ทิศเหนือ จด ซอยศรีนิคม
ทิศใต้ จด ซอยท่าเรือพลี
ทิศตะวันออก จด ถนนวชิรปราการ
ทิศตะวันตก จด สะพานเลียบชายฝั่งทะเล
6. ชุมชนที่ 6 (ชุมชนไกรเกรียงยุค) ทิศเหนือ จด ซอยไกรเกรียงยุค
ทิศใต้ จด ซอยปฐมวัย
ทิศตะวันออก จด ถนนวชิรปราการ
ทิศตะวันตก จด สะพานเลียบชายฝั่งทะเล
7. ชุมชนที่ 7 (ชุมชนเสริมสันติ) ทิศเหนือ จด ซอยเสริมสันติ
ทิศใต้ จด ซอยสุขนิรันดร์
ทิศตะวันออก จด ถนนวชิรปราการ
ทิศตะวันตก จด สะพานเลียบชายฝั่งทะเล
8. ชุมชนที่ 8 (ชุมชนอุทยาน) ทิศเหนือ จด ซอยอุทยาน
ทิศใต้ จด ซอยอดิเรก
ทิศตะวันออก จด ถนนวชิรปราการ
ทิศตะวันตก จด สะพานเลียบชายฝั่งทะเล
9. ชุมชนที่ 9 (ชุมชนชมสำราญ) ทิศเหนือ จด ซอยชมสำราญ
ทิศใต้ จด ซอยธารนที
ทิศตะวันออก จด ถนนพิพิธ
ทิศตะวันตก จด สะพานเลียบชายฝั่งทะเล
10. ชุมชนที่ 10 (ชุมชนย่านโพธิ์ทอง) ทิศเหนือ จด ซอยคลองสังเขป
ทิศใต้ จด ซอยย่านโพธิ์ทอง
ทิศตะวันออก จด ถนนพิพิธ
ทิศตะวันตก จด สะพานเลียบชายฝั่งทะเล

เมื่อได้แยกพิจารณาถึงปัญหาด้านต่าง ๆ ของพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีซึ่งแบ่งออกเป็นชุมชนย่อย 10 ชุมชนก็จะสามารถหาแนวทางในการแก้ปัญหาได้สะดวกและชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละชุมชนดังนี้

การปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

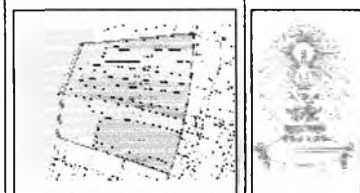
แผนที่ 5.1 แสดงพื้นที่ชุมชนย่อยขึ้นรวม 10 ชุมชน

คำอธิบายสัญลักษณ์

	ขอบเขตพื้นที่ศึกษา		ชุมชนเก่าเมืองเก่า		ชุมชนตลาด
	สะพาน คสล.		ชุมชนเมืองเก่า		ชุมชนท่าเรือ
	ถนน		ชุมชนท่าเรือ		ชุมชนท่าเรือ
	คลอง		ชุมชนท่าเรือ		ชุมชนท่าเรือ

ที่มา : กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย

นายพลก สันเงินเทศ ภาควิชาการวางผังเมืองและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.1.1 ชุมชนที่ 1

ชุมชนที่ 1 เป็นที่พักอาศัยและการพาณิชย์จากการสำรวจทางกายภาพพบว่ามีจำนวนอาคารประมาณ 90 หลัง และเป็นอาคารพาณิชย์อยู่ประมาณ 10 หลัง ซึ่งจำนวนอาคารเหล่านี้ทั้งหมดเป็นอาคารเก่าที่ปลูกสร้างมานาน แต่ยังคงอยู่ในสภาพที่ดีเนื่องจากใช้วัสดุในการปลูกสร้างอาคารอย่างดีเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กจะเป็นบ้านเดี่ยว ซึ่งเจ้าของที่ครอบครองเป็นคนที่มีความรู้ทางการเงินดี ความสูงของอาคารมีตั้งแต่ 1 – 2 ชั้นและมีเนื้อที่บริเวณบ้านมาก ใช้ประโยชน์อาคารเฉพาะเพื่อพักอาศัยอย่างเดียว ส่วนอาคารพาณิชย์เป็นอาคารที่ก่อสร้างขึ้นใหม่และมีความสูงตั้งแต่ 4 – 5 ชั้น ส่วนมากใช้ประโยชน์อาคารเปิดเป็นร้านค้า หรือสำนักงานส่วนด้านบนทำเป็นที่พักอาศัย ซึ่งผู้ที่เป็นเจ้าของอาคารจะใช้เป็นที่พักอาศัยเองเป็นส่วนมาก จึงจัดว่าชุมชนนี้เป็นชุมชนที่มีความหนาแน่นน้อย ส่วนการให้บริการเรื่องสาธารณูปโภคมีความเพียงพอต่อความต้องการของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนไม่แออัดและบ้านมีความเป็นระเบียบ ด้านการจราจรค่อนข้างคล่องตัวเพราะถนนลาดยางที่อยู่ในชุมชนมีขนาดกว้างประมาณ 20 เมตร และยาวประมาณ 949 เมตรมีทางเดินเท้ากว้างประมาณ 2.00 – 2.90 เมตรซึ่งรองรับการจราจรในช่วงเวลาปกติได้แต่จะมีปัญหาในช่วงเวลา 08.00 - 09.00 น. และเวลา 16.00 - 17.00 น. จะมีปริมาณรถยนต์สะสมเนื่องจากชุมชนนี้อยู่ใกล้กับสถานที่ราชการและสถานศึกษาประจำจังหวัดชลบุรี ส่วนปัญหาของชุมชนจะเป็นปัญหาเรื่องสังคมสืบเนื่องมาจากที่ตั้งของชุมชนอยู่ใกล้กับสถานที่ราชการ ซึ่งจะจัดงานประจำจังหวัดบ่อยและผู้ที่มางานจะต้องผ่านชุมชนส่วนมากจะนำรถยนต์มาจอดทิ้งไว้ ทำให้พื้นที่การจราจรในชุมชนเหลือน้อย และปัญหาหลักคือการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งจะมีการทำร้ายกันและมีการนำรถจักรยานยนต์วิ่งเข้าออกในชุมชนด้วยความเร็วสูง อาจเป็นอันตรายต่อผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลอดจนปัญหาการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลไว้ตามถนนภายในชุมชน

แนวทางในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนที่ 1

ชุมชนที่ 1 ปัญหาเรื่องบ้านมีความเสื่อมโทรมของชุมชนภาคเกษตรมีข้อเสนอแนะให้ทำการเลือกวิธีการบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) เนื่องจากตัวบ้านและโครงสร้างทางอาคารยังอยู่ในสภาพดี ดังนั้นวิธีการบูรณะปรับปรุงจึงมีความเหมาะสมกับชุมชนนี้ ปัญหาเรื่องบุคคลภายนอกชุมชนนำรถยนต์เข้ามาจอดข่วงเวลาที่ทางราชการ หรือเอกชนจัดงานบริเวณพื้นที่หน้าศาลากลางจังหวัดชลบุรีการแก้ไขปัญหาคควรขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการนำแวงกันมาวางยังบริเวณปากทางเข้าชุมชนเพื่อกันไม่ให้มีการนำรถยนต์วิ่งผ่านชุมชน เว้นแต่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน หรือมีการตั้งคณะกรรมการชุมชนขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ดูแลสถานที่ซึ่งเป็นพื้นที่ถนน โดยทำการจัดเป็นพื้นที่จอดรถยนต์ชั่วคราวและมีการเรียกเก็บค่าจอดรถยนต์ในอัตราที่ไม่สูง และนำเงินที่ได้มา

เป็นเงินทุนชุมชนและผู้ทำหน้าที่กรรมการอาจได้ผลตอบแทนเป็นเงินเบี้ยเลี้ยงโดยมีการดำเนินงาน ทุกครั้งที่มีการจัดงานของจังหวัด

ส่วนปัญหาที่กลุ่มวัยรุ่นชอบก่อการทะเลาะวิวาทและไล่ทำร้ายกันผ่านมาทางชุมชนเนื่องจาก บริเวณชุมชนเป็นทางผ่านทางชุมชน ควรขออนุญาตทางเทศบาลเมืองชลบุรีจัดทำป้อมยามริม ทางซึ่งพื้นที่ของการจัดทำป้อมยามควรอยู่บริเวณปากทางถนนอาคารท่าเล เนื่องจากเป็นจุดที่รถใช้ วิ่งผ่านเข้ามาในชุมชน จึงสมควรทำป้อมยามไว้ในบริเวณดังกล่าว ซึ่งในเวลาปกติก็สามารถวิ่ง ผ่านได้ตลอดแต่จะกำหนดเวลาว่าจะต้องมีการตรวจสอบรถที่วิ่งเข้าออกผ่านทางชุมชน ซึ่งการ กำหนดเวลาอาจกำหนดเวลาตั้งแต่ 22.00 น. เป็นต้นไปว่ารถที่จะสัญจรผ่านทางชุมชนจะต้องใช้ ความเร็วต่ำเพื่อให้เสียงจากรถยนต์เบาที่สุด ซึ่งถือเป็นเวลายามวิกาลซึ่งจะเป็นเวลาพักผ่อนของ บุคคลทั่วไปในชุมชน ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่บริเวณป้อมยามอาจเป็นตัวแทนของชุมชนที่อาสาสมัครเข้า มาทำหน้าที่โดยได้ผลตอบแทนจากชาวชุมชนที่รับภาระค่าใช้จ่ายซึ่งจำนวนอาคาร 90 หลัง ช่วย รับประทานหลังละประมาณ 20 บาทต่อหนึ่งเดือนเพื่อความปลอดภัยของชาวชุมชน

ปัญหาการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลเนื่องจากชุมชนเป็นพื้นที่ทางผ่าน จึงมีปริมาณรถยนต์และ คนผ่านชุมชนต่อวันเป็นจำนวนมาก ส่วนการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงบนพื้นถนนก็เป็นความเคยชิน ของคนทั่วไปเนื่องจากไม่ใช่พื้นที่ หรือบริเวณที่จะใช้ประโยชน์ประจำ ผู้ที่ทิ้งจึงไม่มีความรู้สึกว่ามี ผิด แนวทางการแก้ปัญหาคือชาวชุมชนพยายามช่วยกันรณรงค์เรื่องการทิ้งขยะลงในถังขยะและจัดทำ แผ่นป้ายเชิญชวนบุคคลภายนอกที่ผ่านทางชุมชนให้ช่วยกันทิ้งขยะลงถัง เพื่อความสะอาดของชุม ชนและทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรเพิ่มจำนวนถังขยะที่วางอยู่ ในชุมชนซึ่งพื้นที่ถนนซอยในชุมชน ยาวประมาณ 949 เมตรควรจัดวางถังขยะประมาณทุก 30 เมตรและวางไว้ทั้งสองฝั่งถนนซอย จะใช้จำนวนถังขยะประมาณ 64 ใบ (แผนที่ 5.2)

การปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

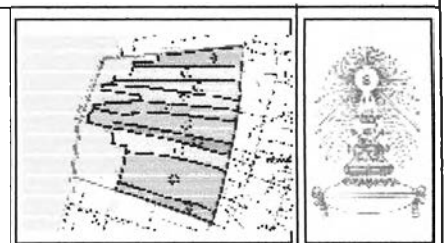
แผนที่ 5.2 แสดงข้อเสนอแนะการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนภาคครา (ชุมชนที่ 1)

คำอธิบายสัญลักษณ์

	ขอบเขตพื้นที่ศึกษา		การอนุรักษ์
	สะพาน คสล.		การบูรณะปรับปรุง
	ถนน		รื้อร้างสร้างใหม่
	คลอง		ป้อมชุมชนภาคครา
			ถนนซอยอาคารท่าเล
			ถนนซอยภาคครา

ที่มา : จากการศึกษา

นายทศพล สัมพันธ์เทศ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.1.2 ชุมชนที่ 2

ชุมชนที่ 2 มีพื้นที่ทั้งหมด 100 ไร่ ชุมชนนี้เป็นที่พักอาศัยจากการสำรวจทางกายภาพพบว่า มีจำนวนอาคารรวม 670 หลัง ซึ่งอาคารเหล่านี้ทั้งหมดเป็นอาคารเก่าที่ปลูกสร้างมานาน และอีกจำนวนหนึ่งเป็นอาคารสภาพปานกลาง ลักษณะโดยทั่วไปค่อนข้างชำรุดทรุดโทรมเนื่องจากใช้วัสดุที่ไม่คงทนถาวรในการปลูกสร้างอาคารและส่วนมากจะเป็นบ้านเดี่ยวซึ่งเจ้าของที่ครอบครองเป็นคนที่มีความฐานะทางการเงินไม่ดี ความสูงของอาคารมีตั้งแต่ 1-2 ชั้น และมีเนื้อที่บริเวณบ้านน้อยใช้ประโยชน์อาคารเฉพาะเพื่อพักอาศัยอย่างเดียวจึงจัดว่าชุมชนนี้เป็นชุมชนที่มีความหนาแน่นปานกลาง สภาพการรับบริการเรื่องสาธารณูปโภคมีความเพียงพอต่อความต้องการของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนแออัดและบ้านมีความไม่เป็นระเบียบเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ ด้านการจราจรค่อนข้างมีปัญหาเพราะถนนลาดวิธีที่อยู่ในชุมชนมีขนาดกว้างประมาณ 3-5 เมตรซึ่งรองรับการจราจรได้น้อย ประกอบกับถนนซอยศรีบุญญิตี ซอยรัฐมดุง ซอยบำรุงเขต ซอยเจตน์ประชา ซอยซีฆามารค ซอยภาคมหรรณพ์ ซอยจันทร์สถิตย์ ซอยพิทยสถาน ซอยบ้านลำภู (เดิมชื่อสะพานต้นลำภู) มีขนาดกว้างประมาณ 2-5 เมตรและความยาวของถนนซอยรวมกันประมาณ 3,253 เมตร และในชุมชนถนนซอยไม่มีทางเดินเท้า มีปัญหาเป็นถนนขนาดแคบทำให้การสัญจรไม่สะดวกใช้เวลาในการเดินทางนานและเกิดอุบัติเหตุบ่อย ปัญหาพื้นที่รกร้างปัญหาเรื่องขยะตกค้างเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีผู้อาศัยอยู่มากและเป็นพื้นที่ที่มีคนนอกชุมชนผ่านสัญจรตลอดเวลาทำให้จำนวนขยะมีมากและเป็นขยะที่จัดเก็บยากเนื่องจากการทิ้งไม่เป็นที่ ตลอดจนปัญหาของชุมชนคือมีผู้ที่ไม่มียานพาหนะจำนวนมากจึงหันไปค้าขายของผิดกฎหมาย เช่นยาเสพติด ส่งผลให้ภายในชุมชนมีปัญหาเรื่องยาเสพติด ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีอาคารปลูกติดกันมากและเป็นอาคารเก่าสร้างด้วยวัสดุที่เป็นไม้และสังกะสีและข้อจำกัดของพื้นที่คือมีขนาดถนนแคบซึ่งเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้จะทำให้การดับเพลิงเป็นไปได้ด้วยความยากเพราะรถดับเพลิงไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่เพลิงไหม้ได้

แนวทางในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนที่ 2

เนื่องจากชุมชนที่ 2 เป็นชุมชนที่มีขนาดใหญ่และมีจำนวนอาคารอยู่มากประกอบกับเป็นชุมชนที่มีมานานแต่ครั้งตั้งเมืองชลบุรี ซึ่งเมื่ออดีตมีความเจริญรุ่งเรืองของการค้าขายและการทำประมงชายฝั่งทำให้มีแรงงานอพยพและคนต่างถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนมาก ซึ่งจะเป็นการอาศัยโดยเช่าบ้านราคาถูกลงแต่อยู่ไปนาน ๆ หมดรุ่นแรกก็เป็นรุ่นลูกหลานอยู่ต่อจึงไม่มีการปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัย เนื่องจากไม่ใช่เจ้าของส่วนเจ้าของก็ไม่สนใจในการปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัย เนื่องจากได้ค่าเช่าในราคาต่ำ ปัญหาที่พบในชุมชนนี้แบ่งออกเป็นปัญหาด้านกายภาพ เช่น บ้านมีขนาดเล็กปลูกด้วยวัสดุไม่คงทนถาวรอยู่ในสภาพทรุดโทรม และมีการปลูกติดต่อกันไปเป็นแนว

ยาวลงทะเล มีถนนขนาดแคบและปัญหาพื้นที่รกร้างปัญหาเรื่องขยะตกค้าง ปัญหาด้านเศรษฐกิจคือมีผู้ไม่มีงานทำเป็นจำนวนมาก ปัญหาด้านสังคมคือปัญหาเรื่องยาเสพติดกับปัญหาเรื่องอัคคีภัย

การแก้ปัญหาเรื่องอาคารที่มีความเสื่อมโทรมของชุมชนนี้ ควรใช้วิธีการรื้อสร้างสร้างใหม่ (Redevelopment) กับวิธีการบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) โดยมีการจัดตั้งเป็นกลุ่มชุมชนมีการสมัครสมาชิกชาวชุมชนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการแก้ไขปรับปรุงอาคาร เมื่อได้สมาชิกแล้วก็ไปทำการปรึกษากับเทศบาลเมืองชลบุรีว่า จะช่วยจัดหางบประมาณหรือหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้กับชาวชุมชนได้อย่างไร กรณีที่หาแหล่งเงินทุนได้ให้ทางเทศบาลเมืองชลบุรีทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงชาวชุมชนโดยจัดแบ่งเงินกู้ให้กับชาวชุมชนนำไปก่อสร้างอาคารโดยเทศบาลเมืองชลบุรี ทำหน้าที่ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงิน ในการใช้จ่ายว่าชาวชุมชนนำไปก่อสร้างอาคารจริงและทางเทศบาลเมืองชลบุรีอาจจะมีส่วนช่วยในการเพิ่มการพัฒนาในชุมชนเช่น ช่วยจัดซื้อสื่อกีฬาที่จะใช้ทำบ้านแจกแก่ชาวชุมชนฟรีเพื่อเป็นสิ่งช่วยให้ชาวบ้านให้ความร่วมมือในการพัฒนาด้านอื่นๆ ต่อไปของเทศบาลเมืองชลบุรี

การแก้ปัญหาเรื่องถนนมีขนาดแคบทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรใช้มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในการกำหนดเขตเวนคืนที่ดิน เพื่อขยายถนนในชุมชนโดยยื่นข้อเสนอให้กับอาคารที่จะต้องถูกเวนคืนเช่นให้ผลตอบแทนเรื่องค่าเวนคืนในราคา ที่เป็นธรรมบริเวณชุมชนที่สมควรได้รับการขยายขนาดถนนคือถนนซอยลาดวิถีเนื่องจากปัจจุบันมีความกว้างเพียง 3.45 เมตรการขยายถนนเพื่อเป็นการเปิดทางจากชุมชนสู่ตัวเมืองชลบุรีและการพัฒนาและ ขยายเขตถนนบริเวณถนนซอยลาดวิถีถ้าทางเทศบาลเมืองชลบุรีดำเนินการก็จะต้องวางกฎเกณฑ์ในการยอมให้รถที่จะผ่านพื้นที่ชุมชนในอนาคตข้างหน้าต้องเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลธรรมดาและห้ามรถยนต์ที่มีขนาดตั้งแต่ 6 ล้อขึ้นไปผ่านชุมชนเพื่อความปลอดภัยและการสัญจรภายในพื้นที่ชุมชนจะได้เกิดความคล่องตัว

ปัญหาพื้นที่รกร้างเทศบาลเมืองชลบุรี ควรทำรายงานด้านกายภาพว่าในชุมชนมีจำนวนพื้นที่รกร้างเท่าไรและบุคคลใดเป็นเจ้าของ เพื่อจะได้ทำข้อตกลงกับเจ้าของกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ว่าจะปรับปรุงพื้นที่รกร้างอย่างไร เช่นนำมาพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัยหรือหากยังไม่มีโครงการการพัฒนาพื้นที่ก็ควรนำสิ่งกีดขวางหรือลวดหนามมาทำการกันเขตแนว และทำการปรับปรุงพื้นที่ให้อยู่ในสภาพปกติคือถ้ามีน้ำท่วมขังก็ควรมีการนำดินมาถมหรือถ้าเป็นที่มีต้นไม้ขึ้นรกก็ควรดำเนินการตัดต้นไม้ทิ้งและนำเศษซากขยะออกไปจากพื้นที่ บริเวณพื้นที่รกร้างของชุมชนนี้คือ บริเวณถนนซอยลาดวิถี ซอยศรีบุญญิตี ซอยบำรุงเขต ซอยที่สามารค ซอยบ้านลำภู เป็นต้น

ปัญหาเรื่องขยะตกค้างภายในชุมชนซึ่งอดีตบริเวณที่อยู่ในปัจจุบันเป็นทะเลชาวชุมชนมีความเคยชินในการทิ้งขยะลงทะเลแต่เมื่อปัจจุบันได้มีการถมพื้นที่ทะเลมาเป็นพื้นที่บ่อกความเคยชินเรื่องการทิ้งขยะของชาวชุมชนก็ยังคงเหมือนเดิม ทำให้มีการทิ้งขยะไม่เป็นที่และบริเวณใต้อาคาร

จะมีกองขยะที่ทิ้งไว้ทับถมกันจนเป็นกองใหญ่ดังนั้นควรที่จะเพิ่มการรณรงค์เรื่องการทิ้งขยะของชาวชุมชนให้มากและถี่รวมทั้งทางเทศบาลเมืองชลบุรี ควรวางแผนการจัดวางถังขยะในชุมชนให้มีความถี่ขึ้นเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ชาวชุมชนหันมานิยมการทิ้งขยะลงถังจากความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 3,253 เมตร ดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังขยะควรเป็นทุก 20 เมตร และวางทั้งสองฝั่งถนนซอยซึ่งจะใช้ถังขยะประมาณ 325 ใบ และเทศบาลเมืองชลบุรีควรเพิ่มความถี่ในการจัดเก็บขยะเพราะชาวชุมชนมีจำนวนมากปริมาณขยะก็จะมากตาม

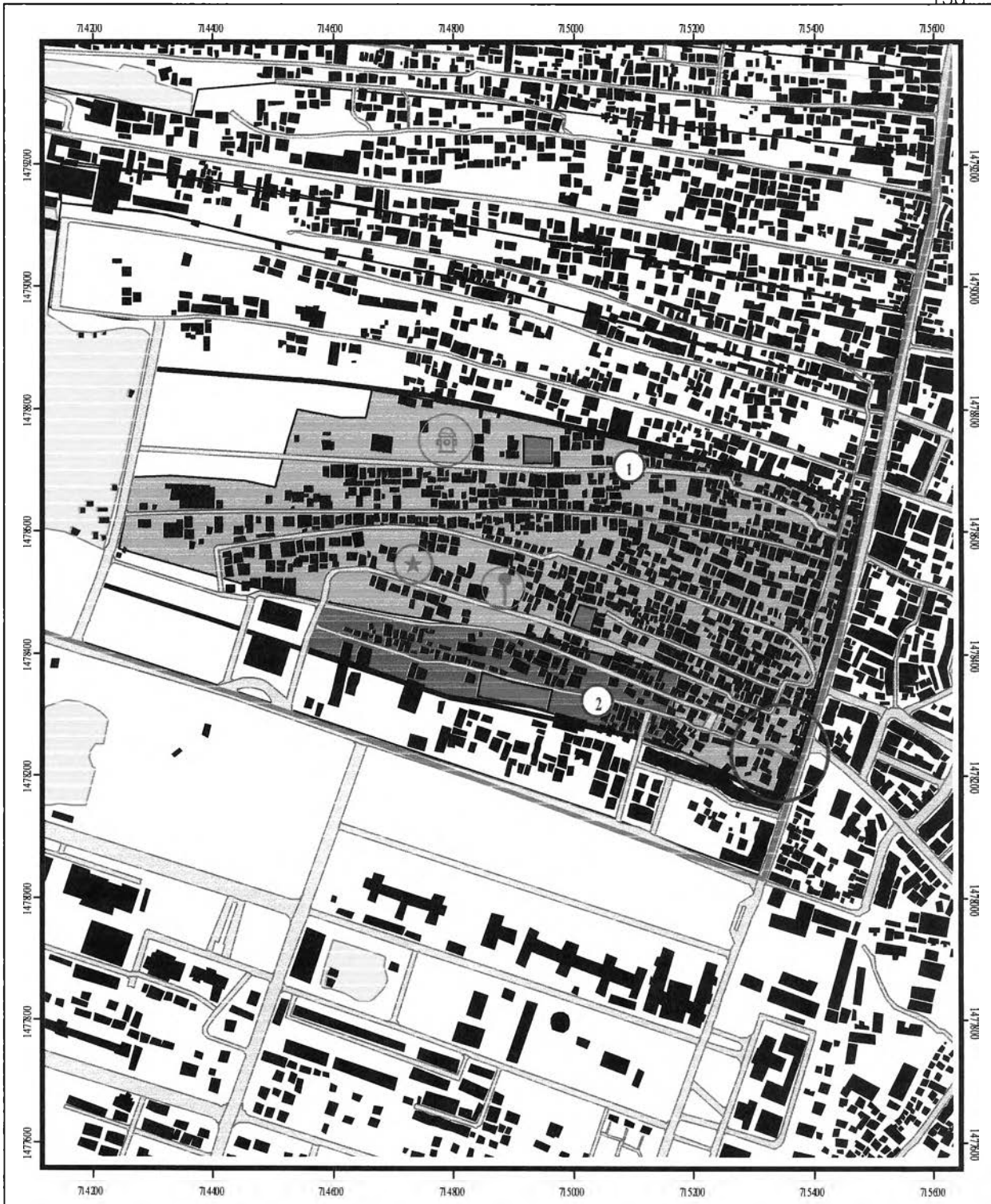
ปัญหาที่มีผู้ที่ไม่มียานพาหนะเป็นจำนวนมากในชุมชนควร จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านโดยรับสมัครสมาชิกและไปขอเงินสนับสนุนจากทางภาครัฐหรือ เทศบาลเมืองชลบุรีและทำการนัดสมาชิกหารือในการกำหนดค่าใช้จ่ายกองทุน เช่น จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หรือจัดตั้งโรงงานชุมชนโดยมีสมาชิกเป็นลูกจ้างซึ่งศักยภาพของพื้นที่ชุมชนสามารถทำได้เนื่องจากในพื้นที่มีผลผลิตจากประมงชายฝั่งเป็นจำนวนมากก็ทำการเปิดโรงงานโดยได้สมาชิก เป็นแรงงานส่วนผลตอบแทนมาจากสินค้าที่จำหน่ายได้และผลกำไรยังนำมาแบ่งคืนต่อสมาชิกได้ซึ่งพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านคือบริเวณชุมชนซอยรัฐผดุงเนื่องจากปัจจุบันได้มีการจัดตั้งชมรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการให้เป็นตัวแทนคนในชุมชน ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอาจมีการใช้ประโยชน์นอกเหนือจากการใช้ฝึกอบรมอาชีพให้กับคนในชุมชนยังจะ ดำเนินการเป็นสถานที่นัดพบสำหรับดำเนินกิจกรรมร่วมของคนในชุมชนในเทศกาลต่างๆ เช่น การรวมตัวเพื่อทำความสะอาดชุมชนในวันที่ 12 สิงหาคม หรือ 5 ธันวาคม ซึ่งศูนย์ฝึกอบรมนี้จะเป็นสถานที่ให้ชาวชุมชนมีความถี่ในการมาร่วมพบปะสังสรรค์จะทำให้ชาวชุมชนมีความรู้จักมักคุ้นมากยิ่งขึ้นซึ่งสถานที่ก่อสร้างศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนได้เสนอแนะไว้บริเวณซอยรัฐผดุงซึ่งปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างเปล่า

ปัญหาเรื่องยาเสพติด ปี พ.ศ. 2547 เนื่องจากการที่พื้นที่ที่มีความเสี่ยงเรื่องยาเสพติดในชุมชนเพราะพื้นที่มีผู้อาศัยอยู่มากและจำนวนวัยรุ่นอายุระหว่าง 15 - 20 ปี มีมากตลอดจนจำนวนแรงงานที่เข้ามาเช่าอาคารพักอาศัยอยู่ในชุมชน แต่ด้วยนโยบายการปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลทำให้จำนวนผู้ค้าและผู้เสพลดน้อยลงส่วนแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ ทางชุมชนควรจัดสถานที่ภายในชุมชนให้เป็นแหล่งพบปะของวัยรุ่นและมีการทำกิจกรรมร่วมกันเช่น การเล่นฟุตบอลหรือแข่งขันกีฬาประเภทอื่น ๆ ซึ่งควรจัดให้มีความถี่เพราะทำให้วัยรุ่นมีที่ทำกิจกรรมร่วมกันและปัจจุบันการทำสถานที่ร้องเพลงคาราโอเกะ เพื่อคลายเครียดและเป็นที่พักพบปะของวัยรุ่นทางชุมชนควรเลือกที่ที่มีความเหมาะสมและดำเนินการจัดทำเอง เพื่อจะได้สามารถดูแลวัยรุ่นในชุมชนให้อยู่ในกรอบและเน้นการร้องเพลงมากกว่าให้วัยรุ่นไปดื่มสุราตามร้าน ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้สถานที่ที่เหมาะสมทำร้านคาราโอเกะชุมชนคือบริเวณถนนซอยรัฐผดุงซึ่งปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างเปล่า

ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากชุมชนเป็นชุมชนเก่าอาคารต่าง ๆ ในชุมชนจึงมีความเก่าและเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีกรณีถ้าเกิดเหตุเพลิงไหม้บวกกับจำนวนถนนซอยมีน้อยและมีขนาดกว้างเพียง

3 – 5 เมตร ตลอดระยะทางในชุมชน ดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือควรจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อย ซึ่งหาสถานที่ของราชการหรือเอกชนซึ่งพื้นที่ที่เหมาะสมคือ ซอยบ้านลำ ซึ่งปัจจุบันพื้นที่เป็นพื้นที่ว่าง เป็นที่ดำเนินการโดยจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นเช่นถังดับเพลิง รถยนต์ดับเพลิงขนาดเล็ก รถตุ๊กตุ๊กดับเพลิงซึ่งมีขนาดเล็กและเหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนชายทะเลมาก มอเตอร์ไซด์ดับเพลิงซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดเบาเช่นถังดับเพลิง ลูกบอลดับเพลิง การจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรดำเนินการร่วมระหว่างชุมชนกับเทศบาลเมืองชลบุรีคือในส่วนของชุมชนก็จัดอัตรากำลังอาสาสมัครไว้ส่วนเทศบาลเมืองชลบุรี ก็สนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดับเพลิงต่าง ๆ และมีการจัดซ้อมแผนดับเพลิงให้กับชุมชนโดยเพิ่มความถี่ในการจัดเพราะให้ชาวชุมชนมีการตื่นตัวเรื่องอัคคีภัย ทำการให้ความรู้เรื่องการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชนทุกเดือน เพื่อเป็นการป้องกันเหตุส่วนสถานที่จัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์กลางชุมชนย่อยและทำการจัดตั้งในทุกถนนซอย เพราะจะทำให้มีความสามารถในการระงับเพลิงไหม้เบื้องต้นได้สูง จัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงประจำชุมชนย่อยไว้เฉพาะกิจและจัดส่งไปอบรมการดับเพลิงและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ เพื่อช่วยถ่ายทอดให้คนในชุมชนได้มีความรู้ในส่วนของถังดับเพลิงที่การเคหะแห่งชาตินำไปติดตั้งไว้ในชุมชนในสภาพปัจจุบัน พ. ศ. 2547 มีจำนวนน้อย เพราะวางไว้ในรัศมีระยะทางที่ห่างกันและน้ำยาดับเพลิงส่วนมากหมดอายุ และตัวถังดับเพลิงก็ถูกขโมยส่วนหัวน้ำดับเพลิงที่ทางเทศบาลเมืองชลบุรีจัดตั้งไว้จะมีเฉพาะชุมชนที่มีขนาดใหญ่ และตลอดพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีมีอยู่ไม่มากดังนั้นชุมชนที่ 2 ต้องร่วมมือกับเทศบาลเมืองชลบุรีในการดำเนินการ เรื่องป้องกันอัคคีภัยและการจัดหาถังดับเพลิง ความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 3,253 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังดับเพลิงควรเป็นทุก 40 เมตรและวางทั้งสองฝั่งถนนซอยจะใช้ถังดับเพลิงประมาณ 162 ใบ

ส่วนการจัดหาพื้นที่นันทนาการของชุมชนท้ายบ้าน จากการศึกษาเห็นสมควรเสนอแนะบริเวณซอยลาดวิถีกับซอยรัฐผดุงและซอยบ้านลำภู ซึ่งปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ว่างส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นันทนาการแห่งนี้ จะกำหนดรูปแบบการให้บริการสำหรับเป็นที่ออกกำลังกายหรือพบปะพูดคุยของคนในชุมชนและบางส่วนจะอนุญาต สำหรับการวางตาก ปลา , ปลาหมึก , หอย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นอาชีพหลักของชุมชน ดังนั้นการนำสิ่งต่างๆเหล่านี้มารวมในพื้นที่เดียวกันจะเป็นการช่วยทำให้การบุกรุกพื้นที่ถนนเพื่อการตากสัตว์ทะเลหมดไป และเป็นการฟื้นฟูให้ชาวชุมชนหันมาประกอบอาชีพค้าขายสินค้าทะเลเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกในการใช้บริการสถานที่ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ (แผนที่ 5.3)

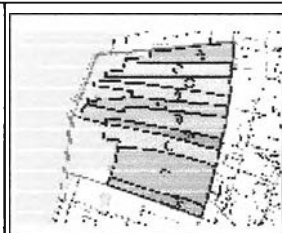
การปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

แผนที่ 5.3 แสดงข้อเสนอแนะการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายบ้าน (ชุมชนที่ 2)

คำอธิบายสัญลักษณ์

	ขอบเขตพื้นที่ศึกษา		การบูรณะปรับปรุง		อาคารขยายแนวถนนเดิม
	สะพาน คสล.		การบูรณะปรับปรุง		ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
	ถนน		รื้อร้างสร้างใหม่		คาราโอเกะชุมชน
	คลอง				ศูนย์ดับเพลิงย่อยชุมชน
			1 ถนนซอยบ้านลำภู		พื้นที่นับถนนการ
			2 ถนนซอยลาดวิถี		

ที่มา : จากการศึกษา

5.2.1.3 ชุมชนที่ 3

ชุมชนที่ 3 มีพื้นที่ทั้งหมด 4.8875 ไร่ ชุมชนนี้เป็นที่พักอาศัยจากการสำรวจทางกายภาพพบว่ามีจำนวนอาคารรวม 188 หลัง ซึ่งจำนวนอาคารเหล่านี้ทั้งหมดเป็นอาคารเก่าที่ปลูกสร้างมานานและอีกจำนวนหนึ่งเป็นอาคารสภาพปานกลาง ลักษณะโดยทั่วไปค่อนข้างดีเนื่องจากใช้วัสดุที่คงทนถาวรในการปลูกสร้างอาคารและส่วนมากจะเป็นบ้านเดี่ยว ซึ่งเจ้าของที่ครอบครองทำการปรับปรุงให้มีสภาพที่ดี ความสูงของอาคารมีตั้งแต่ 1 - 2 ชั้นและมีเนื้อที่บริเวณบ้านพอสมควร การใช้ประโยชน์อาคารเฉพาะเพื่อพักอาศัยอย่างเดียว จึงจัดว่าชุมชนนี้เป็นชุมชนที่มีความหนาแน่นปานกลาง สภาพการรับบริการเรื่องสาธารณูปโภคมีความเพียงพอต่อความต้องการของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนไม่แออัดและบ้านมีความเป็นระเบียบเนื่องจากมีพื้นที่ ด้านการจราจรค่อนข้างมีปัญหามากเพราะถนนซอยคูำพลและถนนซอยกลบ้อมค้ายที่อยู่ในชุมชนมีขนาดกว้างประมาณ 3 - 5 เมตร และความยาวของถนนซอยรวมกันประมาณ 1,367 เมตร และในชุมชนถนนซอยไม่มีทางเดินเท้า ซึ่งรองรับการจราจรได้น้อย ปัญหาถนนขนาดแคบทำให้การสัญจรไม่สะดวกใช้เวลาในการเดินทางนานและเกิดอุบัติเหตุบ่อย ปัญหาพื้นที่รกร้างปัญหาเรื่องขยะตกค้างเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีผู้อาศัยอยู่มากและเป็นพื้นที่ที่มีคนนอกชุมชนผ่านสัญจรตลอดเวลา ทำให้จำนวนขยะมีมากและเป็นขยะที่จัดเก็บยากเนื่องจากการทิ้งไม่เป็นที่ตลอดจน มีจำนวนขยะที่อยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งมาจากความเคยชินของผู้อาศัยในการนำขยะทิ้งลงในทะเลรวมทั้งการทิ้งน้ำเสียลงทะเลโดยตรง ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีอาคารปลูกติดกันมากและเป็นอาคารเก่าสร้างด้วยวัสดุที่เป็นไม้และสังกะสีและข้อจำกัดของพื้นที่คือมีขนาดถนนแคบซึ่งเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้จะทำให้การดับเพลิงเป็นไปด้วยความยากเพราะรถดับเพลิงไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่เพลิงไหม้ได้

แนวทางในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนที่ 3

ปัญหาที่พบในชุมชนนี้แบ่งออกเป็นปัญหาด้านกายภาพ ในส่วนของบ้านที่มีขนาดเล็กปลูกด้วยวัสดุไม่คงทนถาวรอยู่ในสภาพทรุดโทรม และมีการปลูกติดต่อกันไปเป็นแนวยาวลงทะเลมีถนนขนาดแคบ ปัญหาพื้นที่รกร้าง ปัญหาเรื่องขยะตกค้าง ปัญหาด้านสังคม คือปัญหาเรื่องยาเสพติดกับปัญหาเรื่องอัคคีภัย

การแก้ปัญหาเรื่องอาคารที่มีความเสื่อมโทรมของชุมชนนี้ ควรใช้วิธีการบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) ร่วมกับการอนุรักษ์ (Preservation) เนื่องจากมีการอาศัยอยู่บนบกกับอาศัยอยู่ในทะเลอาคารที่อยู่ในทะเลจะมีรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบบ้านชาวประมง ซึ่งบางหลังอายุนับ 100 ปี การปรับปรุงควรมีการจัดตั้งเป็นกลุ่มชุมชน โดยมีการสมัครสมาชิกจากชาวชุมชนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการแก้ไขปรับปรุงอาคารเมื่อได้สมาชิกแล้วก็ไปปรึกษากับเทศบาลเมืองชลบุรี

ว่าจะช่วยจัดหางบประมาณหรือหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้กับชาวชุมชนได้อย่างไร กรณีที่หาแหล่งเงินทุนได้ให้ทางเทศบาลเมืองชลบุรี ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงชาวชุมชนโดยจัดแบ่งให้กับชาวชุมชนนำไปปรับปรุงอาคารโดยเทศบาลเมืองชลบุรี ทำหน้าที่ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินในการใช้จ่ายว่าชาวชุมชนนำไปปรับปรุงอาคารจริงและทางเทศบาลเมืองชลบุรี อาจจะมีส่วนช่วยในการเพิ่มการพัฒนาในชุมชนเช่น ช่วยจัดซื้อวัสดุที่จะใช้ทำบ้านแจกแก่ชาวชุมชนฟรีเพื่อเป็นสิ่งช่วยให้ชาวบ้านให้ความร่วมมือในการพัฒนาด้านอื่น ๆ ต่อไปของเทศบาลเมืองชลบุรี

การแก้ปัญหาเรื่องถนนมีขนาดแคบทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรใช้มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในการกำหนดเขตเวนคืนที่ดินเพื่อขยายถนนในชุมชนโดยยื่นข้อเสนอให้กับอาคารที่จะต้องถูกเวนคืนเช่นให้ผลตอบแทนเรื่องค่าเวนคืนในราคาที่เป็นธรรม บริเวณชุมชนที่สมควรได้รับการขยายขนาดถนน คือถนนซอยกลป้อมค่าย เนื่องจากปัจจุบันมีความกว้างเพียง 3.00 เมตร การขยายถนนเพื่อเป็นการเปิดทางจากชุมชนสู่ตัวเมืองชลบุรีและการพัฒนาและขยายเขตถนนบริเวณถนนซอยกลป้อมค่ายถ้าทางเทศบาลเมืองชลบุรีดำเนินการก็จะต้องวางกฎเกณฑ์ในการยอมให้รถที่จะผ่านพื้นที่ชุมชนในอนาคตข้างหน้าต้องเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลธรรมดา และห้ามรถยนต์ที่มีขนาดตั้งแต่ 6 ล้อขึ้นไปผ่านชุมชนเพื่อความปลอดภัยและการสัญจรภายในพื้นที่ชุมชนจะได้เกิดความคล่องตัว

ปัญหาพื้นที่รกร้างเทศบาลเมืองชลบุรีควรทำรายงานด้านกายภาพ ว่าในชุมชนมีจำนวนพื้นที่รกร้างเท่าไรและบุคคลใดเป็นเจ้าของ เพื่อจะได้ทำข้อตกลงกับเจ้าของกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ว่าจะปรับปรุงพื้นที่รกร้างอย่างไรเช่นนำมาพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัย หรือหากยังไม่มีโครงการการพัฒนาพื้นที่ก็ควรนำสิ่งกีดขวางหรือลวดหนามมาทำการกันเขตแนวและทำการปรับปรุงพื้นที่ให้อยู่ในสภาพปกติคือถ้ามีน้ำท่วมขังก็ควรมีการนำดินมาถมหรือถ้าเป็นที่มิดินไม่ขึ้นราก็ควรดำเนินการตัดต้นไม้ทิ้งและนำเศษซากขยะออกไปจากพื้นที่บริเวณพื้นที่รกร้างของชุมชนนี้อยู่บริเวณถนนซอยคูกำพลกับ ถนนซอยกลป้อมค่ายเป็นต้น

ปัญหาเรื่องขยะตกค้างทำให้มีการทิ้งขยะไม่เป็นที่ และบริเวณใต้อาคารจะมีกองขยะที่ทิ้งไว้ทับถมกันจนเป็นกองใหญ่ดังนั้นควรจะเพิ่มการรณรงค์เรื่องการทิ้งขยะของชาวชุมชนให้มากและถี่ รวมทั้งทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรวางแผนการจัดวางถังขยะในชุมชนให้มีความถี่ขึ้นเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ชาวชุมชนหันมานิยมการทิ้งขยะลงถังจากความยาวของถนนซอย ในชุมชนรวมกันประมาณ 1,367 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังขยะควรเป็นทุก 20 เมตรและวางทั้งสองฝั่งถนนซอยซึ่งจะใช้ถังขยะประมาณ 137 ใบ

ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากชุมชนเป็นชุมชนเก่าอาคารต่าง ๆ ในชุมชนจึงมีความเก่าและเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีกรณีถ้าเกิดเหตุเพลิงไหม้ กับจำนวนถนนซอยมีน้อยและมีขนาดกว้างเพียง 3-5 เมตร ตลอดระยะทางในชุมชนดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือควรจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยซึ่ง

หาสถานที่ของราชการหรือเอกชนซึ่งพื้นที่ที่เหมาะสมคือ ซอยกลบ้อมค้าย ซึ่งปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างเป็นที่ดำเนินการโดยจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นเช่นถังดับเพลิง รถยนต์ดับเพลิงขนาดเล็ก รถตุ๊กตุ๊กดับเพลิงซึ่งมีขนาดเล็กและเหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนชายทะเลมาก มอเตอร์ไซด์ดับเพลิงซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดเบา เช่นถังดับเพลิง ลูกบอลดับเพลิง การจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อย ควรดำเนินการร่วมระหว่างชุมชนกับเทศบาลเมืองชลบุรี คือในส่วนของชุมชนก็จัดอัตราค่าส่งอาสาสมัครไว้ ส่วนเทศบาลเมืองชลบุรีก็สนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดับเพลิงต่าง ๆ และมีการจัดซ้อมแผนดับเพลิงให้กับชุมชนโดยเพิ่มความถี่ในการจัดเพื่อให้ชาวชุมชนมีการตื่นตัวเรื่องอัคคีภัย ทำการให้ความรู้เรื่องการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชนทุกเดือน เพื่อเป็นการป้องกันเหตุส่วนสถานที่จัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์กลางชุมชนย่อยและทำการจัดตั้งในทุกถนนซอย เพราะจะทำให้มีความสามารถในการระงับเพลิงไหม้เบื้องต้นได้สูง จัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงประจำชุมชนย่อยไว้เฉพาะกิจและจัดส่งไปอบรมการดับเพลิงและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ เพื่อช่วยถ่ายทอดให้คนในชุมชนได้มีความรู้ในส่วนของถังดับเพลิงที่การเคหะแห่งชาตินำไปติดตั้งไว้ในชุมชนในสภาพปัจจุบัน พ. ศ. 2547 มีจำนวนน้อยมากเพราะวางไว้ในรัศมีระยะทางที่ห่างกันมาก และน้ำยาดับเพลิงส่วนมากหมดอายุและตัวถังดับเพลิงก็ถูกขโมยส่วนหัวน้ำดับเพลิงที่ทางเทศบาลเมืองชลบุรีจัดตั้งไว้จะมีเฉพาะชุมชนที่มีขนาดใหญ่และตลอดพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีมีอยู่ไม่มากดังนั้นชุมชนที่ 3 ต้องร่วมมือกับเทศบาลเมืองชลบุรีในการดำเนินการ เรื่องป้องกันอัคคีภัยและการจัดหาถังดับเพลิง ความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 1,367 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังดับเพลิงควรเป็นทุก 30 เมตร และวางฝั่งถนนซอยด้านเดียวจะใช้ถังดับเพลิงประมาณ 45 ใบ

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเสนอแนะให้อยู่บริเวณซอยคูำพล เนื่องจากปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างสามารถจัดสร้างได้โดยมีความร่วมมือของเทศบาลเมืองชลบุรีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อาจมีการใช้ประโยชน์นอกเหนือจากการใช้ฝึกอบรมอาชีพให้กับคนในชุมชนยังจะดำเนินการ เป็นสถานที่นัดพบสำหรับดำเนินกิจกรรมร่วมของคนในชุมชนในเทศกาลต่างๆ เช่น การรวมตัวเพื่อทำความสะอาดชุมชนในวันที่ 12 สิงหาคม หรือ 5 ธันวาคม ซึ่งศูนย์ฝึกอบรมนี้จะเป็นสถานที่ ให้ชาวชุมชนมีความถี่ในการมาร่วมพบปะสังสรรค์จะทำให้ชาวชุมชนมีความรู้จักมักคุ้นมากยิ่งขึ้น

พื้นที่นันทนาการเสนอแนะให้อยู่บริเวณซอยคูำพลบริเวณชวงต้นซอยกับปลายซอยเนื่องจากปัจจุบันเป็นที่ว่างส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นันทนาการแห่งนี้ จะกำหนดรูปแบบการให้บริการสำหรับเป็นที่ออกกำลังกายหรือพบปะพูดคุยของคนในชุมชน และบางส่วนจะอนุญาตสำหรับการวางตากปลา , ปลาหมึก , หอย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นอาชีพหลักของชุมชนดังนั้นการนำสิ่งต่างๆเหล่านี้มาตากรวมในพื้นที่เดียวกันจะเป็นการช่วยทำให้การบุกรุกพื้นที่ถนนในการตาก

สัตว์ทะเลหมดไปและเป็นการฟื้นฟูให้ชาวชุมชนหันมาประกอบอาชีพค้าขายสินค้าทะเลเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากมีความสะดวกในการใช้บริการสถานที่ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ (แผนที่ 5.4)

5.2.1.4 ชุมชนที่ 4

ชุมชนที่ 4 มีพื้นที่ทั้งหมด 2.301875 ไร่ชุมชนนี้เป็นที่พักอาศัยจากการสำรวจทางกายภาพพบว่ามีจำนวนอาคารรวม 120 หลัง ซึ่งจำนวนอาคารเหล่านี้ทั้งหมดเป็นอาคารเก่าที่ปลูกสร้างมานานและอีกจำนวนหนึ่งเป็นอาคารสภาพปานกลาง ลักษณะโดยทั่วไปค่อนข้างไม่ดีเนื่องจากใช้วัสดุที่ไม่คงทนถาวรในการปลูกสร้างอาคารและส่วนมากจะเป็นบ้านเดี่ยวขนาดเล็กปลูกติดต่อกันไป ซึ่งเจ้าของที่ครอบครองอาคารไม่ทำการปรับปรุงให้มีสภาพที่ดี และบางส่วนเปิดเป็นบ้านเช่า ความสูงของอาคารมีตั้งแต่ 1 – 2 ชั้นและมีเนื้อที่บริเวณบ้านน้อยใช้ประโยชน์อาคารเฉพาะเพื่อพักอาศัยอย่างเดียว ทางเดินภายในชุมชนมีขนาดแคบ และเป็นขอยตัน จึงจัดว่าชุมชนนี้เป็นชุมชนที่มีความหนาแน่นมาก สภาพการรับบริการเรื่องสาธารณูปโภคมีความไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ เนื่องจากบางบ้านยังไม่มีบ้านเลขที่จึงไม่สามารถขอรับบริการเรื่องสาธารณูปโภคจากทางเทศบาลเมืองชลบุรีได้จึงมีการขอใช้ร่วมกับเพื่อนบ้านข้างเคียง สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนแออัดและบ้านมีความไม่เป็นระเบียบเนื่องจากมีพื้นที่จำกัด ด้านการจราจรค่อนข้างมีปัญหาเพราะถนนซอยบ้ายพลน้ำ ซอยสำราญราษฎร์ (เดิมชื่อสะพานบ้านจีน) ซอยชาติเดชาที่อยู่ในชุมชนมีขนาดกว้างประมาณ 1.9 – 4 เมตร และความยาวของถนนซอยรวมกันประมาณ 1,135 เมตร ซึ่งรองรับการจราจรได้น้อย และในชุมชนถนนซอยไม่มีทางเดินเท้า ปัญหาถนนขนาดแคบทำให้การสัญจรไม่สะดวกใช้เวลาในการเดินทางนานและเกิดอุบัติเหตุบ่อย ปัญหาพื้นที่รกร้าง ปัญหาเรื่องขยะตกค้างเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีผู้อาศัยอยู่มากมีจำนวนขยะที่อยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งมาจากความเคยชินของผู้อาศัยในการนำขยะทิ้งลงในทะเลรวมทั้งการทิ้งน้ำเสียลงทะเลโดยตรง ปัญหาเรื่องน้ำทะเลท่วมขังเนื่องจากระบบน้ำขึ้นน้ำลงปัจจุบันขึ้นไม่ถึงพื้นที่ชุมชนแล้ว ปัญหาเรื่องยาเสพติด ปัญหาเรื่องอศศภัยเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีอาคารปลูกติดกันมากและเป็นอาคารเก่าสร้างด้วยวัสดุที่เป็นไม้และสังกะสี และข้อจำกัดของพื้นที่คือมีขนาดถนนแคบ ซึ่งเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้จะทำให้การดับเพลิงเป็นไปได้ด้วยความยากลำบากเพราะรถดับเพลิงไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่เพลิงไหม้ได้ และพื้นที่ชุมชนนี้เป็นพื้นที่มีขนาดขอยแคบมากรวมทั้งยังเป็นขอยตันไม่มีทางเชื่อมต่อกออกไปยังนอกพื้นที่ชุมชน

แนวทางในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนที่ 4

ปัญหาที่พบในชุมชนนี้แบ่งออกเป็นปัญหาด้านกายภาพ เช่น บ้านมีขนาดเล็กปลูกด้วยวัสดุไม่คงทนถาวรอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม มีถนนขนาดแคบปัญหาพื้นที่รกร้างปัญหาเรื่องขยะตก

ค้ำ ปัญหาที่มีน้ำท่วมขัง ปัญหาด้านสังคมคือปัญหาการให้บริการสาธารณสุข ปัญหาเรื่องยาเสพติดกับปัญหาเรื่องอัคคีภัย

การแก้ปัญหาเรื่องอาคารที่มีความเสื่อมโทรม ของชุมชนนี้ควรจะใช้วิธีรื้อสร้างใหม่ (Redevelopment) กับวิธีการบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation)

การแก้ปัญหาเรื่องถนนมีขนาดแคบทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรใช้มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในการกำหนดเขตเวนคืนที่ดินเพื่อขยายถนนในชุมชน โดยยื่นข้อเสนอให้กับอาคารที่จะต้องถูกเวนคืนเช่นให้ผลตอบแทนเรื่องค่าเวนคืนในราคาที่เป็นธรรม บริเวณชุมชนที่สมควรได้รับการขยายขนาดถนนคือถนนซอยชาติเดชาเนื่องจากปัจจุบันมีความกว้างเพียง 2.55 เมตร การขยายถนนเพื่อเป็นการเปิดทางจากชุมชนสู่ตัวเมืองชลบุรีและการพัฒนาและขยายเขตถนนบริเวณถนนซอยกลบ่อมค่ายถ้าทางเทศบาลเมืองชลบุรีดำเนินการก็จะต้องวางกฎเกณฑ์ในการยอมให้รถที่จะผ่านพื้นที่ชุมชนในอนาคตข้างหน้าต้องเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลธรรมดาและ ห้ามรถยนต์ที่มีขนาดตั้งแต่ 6 ล้อขึ้นไปผ่านชุมชนเพื่อความปลอดภัยและการสัญจรภายในพื้นที่ชุมชนจะได้เกิดความคล่องตัว

ปัญหาพื้นที่รกร้างเทศบาลเมืองชลบุรีควรทำรายงาน ด้านกายภาพว่าในชุมชนมีจำนวนพื้นที่รกร้างเท่าไรและบุคคลใดเป็นเจ้าของเพื่อจะได้ทำข้อตกลงกับเจ้าของกรรมสิทธิ์ใน พื้นที่ว่าจะปรับปรุงพื้นที่รกร้างอย่างไร เช่นนำมาพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัยหรือหากยังไม่มี โครงการพัฒนาพื้นที่ก็ควรนำสังกะสีหรือลวดหนามมาทำการกันเขตแนว และทำการปรับปรุงพื้นที่ให้อยู่ในสภาพปกติคือถ้ามีน้ำท่วมขังก็ควรมีการนำดินมาถม หรือถ้าเป็นที่มีต้นไม้ขึ้นรกก็ควรดำเนินการตัดต้นไม้ทิ้งและนำเศษซากขยะออกไปจากพื้นที่บริเวณพื้นที่รกร้างของชุมชนนี้อยู่บริเวณถนนซอยบายพลงนำเป็นต้น

ปัญหาเรื่องขยะตกค้างภายในชุมชนจากความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 1,135 เมตร ดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังขยะควรเป็นทุก 20 เมตร และวางทั้งสองฝั่งถนนซอยซึ่งจะใช้ถังขยะประมาณ 113 ใบ

ปัญหาน้ำท่วมขังเนื่องจากบริเวณนี้เป็นทะเลเก่าแต่ปัจจุบันชาวชุมชนได้บุกรุกถมที่แต่บางพื้นที่ก็ยังไม่มีการถมและระบบน้ำขึ้นน้ำลงก็มาไม่ถึงชุมชนแล้ว วิธีการแก้ปัญหาคือให้ผู้ที่เป็นเจ้าของดำเนินการในการถมที่ให้เรียบร้อยหรือถ้าเป็นที่สาธารณะให้ทางเทศบาลเมืองชลบุรีดำเนินการนำรั้วสังกะสีมาปิดกันเพื่อให้เป็นพื้นที่เฉพาะหรือทำการปรับปรุงพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ด้านที่อยู่อาศัยหรือจัดทำสวนระดับละแวกบ้านให้บริการชาวชุมชนและเทศบาลเป็นผู้ดำเนินการ

ปัญหาการให้บริการสาธารณสุข ทางชุมชนจะต้องทำการสำรวจข้อมูลว่าในแต่ละบริเวณของชุมชนตรงไหนบ้างที่ยังขาด และสาเหตุที่ขาดเพราะอะไร แต่ในการศึกษาค้นคว้าจากแบบสอบถามทำให้ทราบสาเหตุที่ระบบสาธารณสุขไม่เพียงพอต่อชาวชุมชน เพราะมีโรงงานอุตสาหกรรม

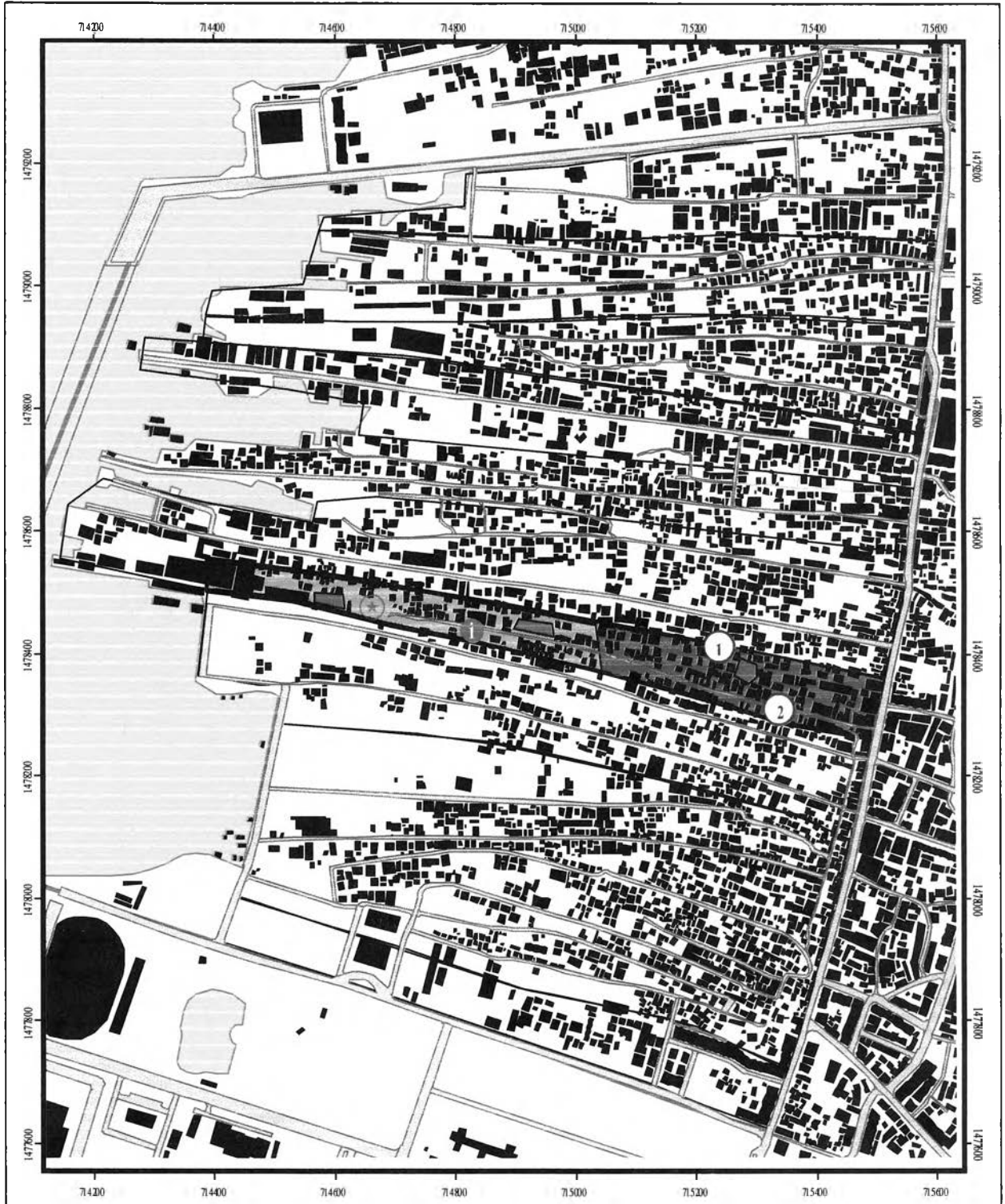
สาหรรมอยู่หลายแห่งในชุมชนทำให้ประสิทธิภาพการ ให้บริการของทางเทศบาลเมืองชลบุรีไม่เพียงพอวิธีดำเนินการแก้ไขปัญหาคือ จะต้องทำการวางแผนการให้อนุญาตปลูกสร้างโรงงานในพื้นที่ชุมชนเพียงเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันและทำการวางแผนให้โรงงานดำเนินการหาวัตถุดิบ หรือการใช้บริการระบบสาธารณูปโภคด้วยโรงงานเองและให้ลงทุนหาพื้นที่กันชุมชนออกให้ห่างจากโรงงาน เนื่องจากปัจจุบันไม่สามารถดำเนินการให้โรงงานย้ายออกนอกพื้นที่ชุมชนได้แล้วเมื่อโรงงานดำเนินการกันชุมชนให้ออกห่างโรงงานก็ควรจัดหาที่อยู่ให้กับแรงงานที่ทำงานอยู่ในโรงงาน เพื่อให้ประชากรในชุมชนเหลือน้อยลงและจะเป็นคนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในชุมชนส่วนแรงงานจากต่างถิ่นควรให้อยู่บริเวณพื้นที่นอกชุมชน

ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากชุมชนเป็นชุมชนเก่าอาคารต่าง ๆ ในชุมชนจึงมีความเก่าและเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีกรณีถ้าเกิดเหตุเพลิงไหม้กับจำนวนถนนซอยมีน้อยและมีขนาดกว้างเพียง 3 - 5 เมตร ตลอดระยะทางในชุมชน ดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือควรจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยซึ่งหาสถานที่ของราชการหรือเอกชนซึ่งพื้นที่ที่เหมาะสมคือ ซอยบายพลน้า ซึ่งปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างเป็นที่ดำเนินการโดยจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นเช่นถังดับเพลิง รถยนต์ดับเพลิงขนาดเล็ก รถตุ๊กตุ๊กดับเพลิงซึ่งมีขนาดเล็กและเหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนชายทะเลมาก มอเตอร์ไซด์ดับเพลิงซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดเบา เช่นถังดับเพลิง ลูกบอลดับเพลิง การจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรดำเนินการร่วมระหว่างชุมชนกับเทศบาลเมืองชลบุรี คือในส่วนของชุมชนก็จัดอัตรากำลังอาสาสมัครไว้ ส่วนเทศบาลเมืองชลบุรีก็สนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดับเพลิงต่าง ๆ และมีการจัดซ้อมแผนดับเพลิงให้กับชุมชนโดยเพิ่มความถี่ในการจัดเพราะให้ชาวชุมชนมีการตื่นตัวเรื่องอัคคีภัย ทำการให้ความรู้เรื่องการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชนทุกเดือน เพื่อเป็นการป้องกันเหตุส่วนสถานที่จัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์กลางชุมชนย่อยและทำการจัดตั้งในทุกถนนซอยเพราะจะทำให้มีความสามารถในการระงับเพลิงไหม้เบื้องต้นได้สูง จัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงประจำชุมชนย่อยไว้เฉพาะกิจและจัดส่งไปอบรมการดับเพลิงและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ เพื่อช่วยถ่ายทอดให้คนในชุมชนได้มีความรู้ ในส่วนของถังดับเพลิงที่การเคหะแห่งชาตินำไปติดตั้งไว้ในชุมชนในสภาพปัจจุบัน พ. ศ. 2547 มีจำนวนน้อยมากเพราะวางไว้ในรัศมีระยะทางที่ห่างกันมาก และน้ำยาดับเพลิงส่วนมากหมดอายุ และตัวถังดับเพลิงก็ถูกขโมยส่วนหัวน้ำดับเพลิงที่ทางเทศบาลเมืองชลบุรีจัดตั้งไว้จะมีเฉพาะชุมชนที่มีขนาดใหญ่และตลอดพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีมีอยู่ไม่มากดังนั้นชุมชนที่ 4 ต้องร่วมมือกับเทศบาลเมืองชลบุรีในการดำเนินการ เรื่องป้องกันอัคคีภัยและการจัดหาถังดับเพลิงความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 1,135 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังดับเพลิงควรเป็นทุก 30 เมตร และวางฝั่งถนนซอยด้านเดียวจะใช้ถังดับเพลิงประมาณ 38 ใบ

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเสนอแนะให้อยู่บริเวณซอยบายพลงน้ำ เนื่องจากปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างสามารถจัดสร้างได้โดยมีความร่วมมือของเทศบาลเมืองชลบุรี ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอาจมีการใช้ประโยชน์นอกเหนือจากการใช้ฝึกอบรมอาชีพให้กับคนในชุมชนยังจะดำเนินการ เป็นสถานที่นัดพบสำหรับดำเนินกิจกรรมร่วมของคนในชุมชนในเทศกาลต่างๆ เช่น การรวมตัวเพื่อทำความสะอาดชุมชนในวันที่ 12 สิงหาคม หรือ 5 ธันวาคม ซึ่งศูนย์ฝึกอบรมนี้จะเป็นสถานที่ให้ชาวชุมชนมีความถี่ในการมาร่วมพบปะสังสรรค์จะทำให้ชาวชุมชนมีความรู้จกักคั้นมากยิ่งขึ้น

พื้นที่นันทนาการเสนอแนะให้อยู่บริเวณซอยบายพลงน้ำ บริเวณช่วงต้นซอยกับปลายซอย เนื่องจากปัจจุบันเป็นที่ว่างส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นันทนาการแห่งนี้ จะกำหนดรูปแบบการให้บริการสำหรับเป็นที่ออกกำลังกายหรือพบปะพูดคุยของคนในชุมชน และบางส่วนจะอนุญาตสำหรับการวางตาก ปลา , ปลาหมึก , และหอย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นอาชีพหลักของชุมชน ดังนั้นการนำสิ่งต่างๆเหล่านี้มาตากรวมในพื้นที่เดียวกันจะเป็นการช่วยทำให้การบุกรุกพื้นที่ถนนในการตากสัตว์ทะเลหมดไปและเป็นการฟื้นฟูให้ชาวชุมชนหันมาประกอบอาชีพค้าขายสินค้าทะเลเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกในการใช้บริการสถานที่ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นเสนอแนะให้จัดตั้งบริเวณถนนซอยบายพลงน้ำ การจัดตั้งศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอถึงวิถีชีวิตชาวประมงชายฝั่งแห่งแรกของภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันคือชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี โดยมีการจัดแสดงอุปกรณ์ของชาวประมงและการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันรวมถึงการนำผลผลิตจากชาวประมงมานำเสนอขายในพื้นที่ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพของชาวชุมชนและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี (แผนที่ 5.5)

การปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

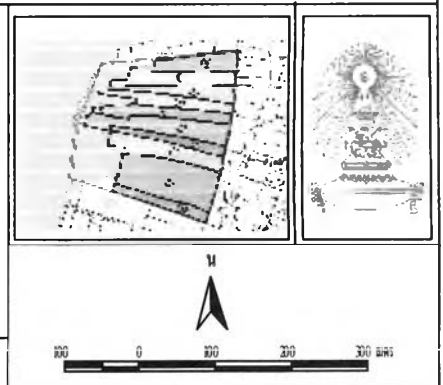
แผนที่ 5.5 แสดงข้อเสนอแนะการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนสำราญราษฎร์ (ชุมชนที่ 4)

คำอธิบายสัญลักษณ์

	ขอบเขตพื้นที่ศึกษา		ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
	สะพาน คสล.		ศูนย์ดับเพลิงชุมชน
	ถนน		ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น
	คลอง		พื้นที่นันทนาการ

ที่มา : จากการศึกษา

นายพศด วัฒนินเทศ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.1.5 ชุมชนที่ 5

ชุมชนที่ 5 มีพื้นที่ทั้งหมด 7 ไร่ ชุมชนนี้เป็นที่พักอาศัยร่วมกับมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่อยู่เป็นจำนวนมากและมีท่าเทียบเรือประมง จากการสำรวจทางกายภาพพบว่ามีจำนวนอาคารรวม 453 หลัง ซึ่งจำนวนอาคารเหล่านี้แบ่งเป็นอาคารเก่าที่ปลูกสร้างมานานและมีการปลูกที่ชิดติดกันมากเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ ซึ่งส่วนมากบุกรุกลงไปในทะเลเจ้าของส่วนมากเป็นคนดั้งเดิมในชุมชนซึ่งอาจจะอาศัยอยู่เอง หรือทำเป็นบ้านเช่าราคาถูกให้กับแรงงานของโรงงานอุตสาหกรรมหรือลูกจ้างเรือประมง และอีกจำนวนหนึ่งเป็นอาคารสภาพปานกลาง ส่วนสุดท้ายคืออาคารใหม่ที่มีการปลูกสร้างใหม่เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีผู้มียายได้มากซึ่งเป็นเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมหรือเจ้าของกิจการเรือประมงเป็นผู้ปลูกและอยู่อาศัยเอง เพื่อสะดวกในการเดินทางมาดูแลกิจการหรืออาจเป็นคนในพื้นที่ชุมชนดั้งเดิม ลักษณะโดยทั่วไปของชุมชนค่อนข้างผสมผสานระหว่างชุมชนที่มีความหนาแน่นมากกับชุมชนที่มีความหนาแน่นน้อยอยู่ในพื้นที่ชุมชนเดียวกัน ความสูงของอาคารมีตั้งแต่ 1 – 2 ชั้น และอาคารพาณิชย์ที่มีความสูงตั้งแต่ 3 – 5 ชั้น ใช้ประโยชน์อาคารเฉพาะเพื่อพักอาศัยอย่างเดียว สภาพการรับบริการเรื่องสาธารณูปโภคมีความไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ เนื่องจากในพื้นที่ชุมชนมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ความสามารถให้บริการของทางเทศบาลเมืองชลบุรีมีไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนบางส่วนมีความแออัดและบ้านมีความไม่เป็นระเบียบเนื่องจากมีพื้นที่จำกัด ด้านการจราจรค่อนข้างมีปัญหาเพราะถนนปากซอยท่าเรือพลีมีขนาดกว้างเพียง 2.60 เมตรและถนนซอยท่าเรือพลี ซอยศรีนิคม ภายในชุมชนกว้างประมาณ 7 เมตรและความยาวของถนนซอยรวมกันประมาณ 2,060 เมตรและในชุมชนถนนซอยไม่มีทางเดินเท้า แต่มีรถยนต์บรรทุกขนาดใหญ่วิ่งเข้าออกโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากและมีความถี่ในการต้องผ่านชุมชนตลอดเวลา ปัญหาถนนขนาดแคบทำให้การสัญจรไม่สะดวกใช้เวลาในการเดินทางนานและเกิดอุบัติเหตุบ่อย ปัญหาเรื่องฝุ่นละอองและกลิ่นเหม็นจากโรงงานอุตสาหกรรม ปัญหาเรื่องขยะตกค้างเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีผู้อยู่อาศัยอยู่มากมีจำนวนขยะที่อยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งมาจากความเคยชินของผู้อาศัยในการนำขยะทิ้งลงในทะเลรวมทั้งการทิ้งน้ำเสียลงทะเลโดยตรง ปัญหาเรื่องน้ำทะเลท่วมขังเนื่องจากระบบน้ำขึ้นน้ำลงปัจจุบันขึ้นไม่ถึงพื้นที่ชุมชนแล้ว ปัญหาเรื่องยาเสพติด เนื่องจากมีจำนวนแรงงานทั้งจากโรงงานอุตสาหกรรมและแรงงานจากเรือประมงซึ่งส่วนมากใช้สารเสพติดในการช่วยกระตุ้นให้ขยันทำงาน ปัญหาการว่างงานของคนในชุมชนจึงทำการลักลอบขายยาเสพติด ปัญหาเล่นการพนันเนื่องจากไม่มีอาชีพ ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีอาคารปลูกติดกันมากและเป็นอาคารเก่าสร้างด้วยวัสดุที่เป็นไม้และสังกะสี และข้อจำกัดของพื้นที่คือมีขนาดถนนหรือซอยแคบ ซึ่งเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้จะทำให้การดับเพลิงเป็นไปด้วยความยากเพราะรถดับเพลิงไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่เพลิงไหม้ได้

แนวทางในการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนที่ 5

การแก้ปัญหาเรื่องอาคารที่มีความเสื่อมโทรมของชุมชนนี้ควรจะใช้วิธีรื้อสร้างใหม่ (Redevelopment) กับวิธีการบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) และการอนุรักษ์ (Preservation) ปัญหาการให้บริการ สาธารณูปโภคทางชุมชนจะต้องทำการสำรวจข้อมูลว่าในแต่ละบริเวณของชุมชนตรงไหนบ้างที่ยังขาดและสาเหตุที่ขาดเพราะอะไร แต่ในการศึกษาคั้งนี้จากแบบสอบถามทำให้ทราบสาเหตุที่ระบบสาธารณูปโภคไม่เพียงพอต่อชาวชุมชนเพราะมีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่หลายที่ในชุมชน ทำให้ประสิทธิภาพการให้บริการของทางเทศบาลเมืองชลบุรีไม่เพียงพอ วิธีดำเนินการแก้ไขปัญหาคือจะต้องทำการวางแผนการให้อนุญาตปลูกสร้างโรงงานในพื้นที่ชุมชนเพียงเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันการให้บริการระบบสาธารณูปโภค โรงงานต้องจัดหาเองและให้ลงทุนหาพื้นที่กันชุมชนออกให้ห่างจากโรงงาน เนื่องจากปัจจุบันไม่สามารถดำเนินการให้โรงงานย้ายออกนอกพื้นที่ชุมชนได้แล้ว เมื่อโรงงานดำเนินการกันชุมชนให้ออกห่างโรงงานก็ควรจัดหาที่อยู่ให้กับแรงงานที่ทำงานอยู่ในโรงงานเพื่อให้ประชากรในชุมชนเหลือน้อยลงและจะเป็นคนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในชุมชนส่วนแรงงานจากต่างถิ่นควรให้อยู่บริเวณพื้นที่นอกชุมชน

ปัญหาฝุ่นละอองและกลิ่นจากโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากโรงงานไม่มีมาตรการในการควบคุมเรื่องฝุ่นที่ลอยออกมาทางปล่องควันโรงงาน ดังนั้นทางเทศบาลเมืองชลบุรีหรือหน่วยงานที่ควบคุมเรื่องโรงงานจะต้องมีการวางมาตรการควบคุมให้ทางโรงงานจัดทำผังโรงงานใหม่โดยมีการทำ Buffer Zone เพื่อแยกและป้องกันการใช้ที่ดินต่างประเภทออกเสียจากกัน ซึ่งในที่นี้หมายถึงที่อยู่อาศัยแยกออกกับโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งทางโรงงานอาจมีการเปิดพื้นที่บริเวณโรงงานที่ยังมีอยู่หรือจัดหาเพิ่มเติมในการทำ Buffer Zone ซึ่งอาจเป็นการปลูกต้นไม้รอบบริเวณโรงงานหรือจัดทำสวนต้นไม้ขนาดใหญ่บริเวณที่แนวลมจะพัดเข้าหาชุมชนเพื่อใช้ต้นไม้เป็นแนวกัน

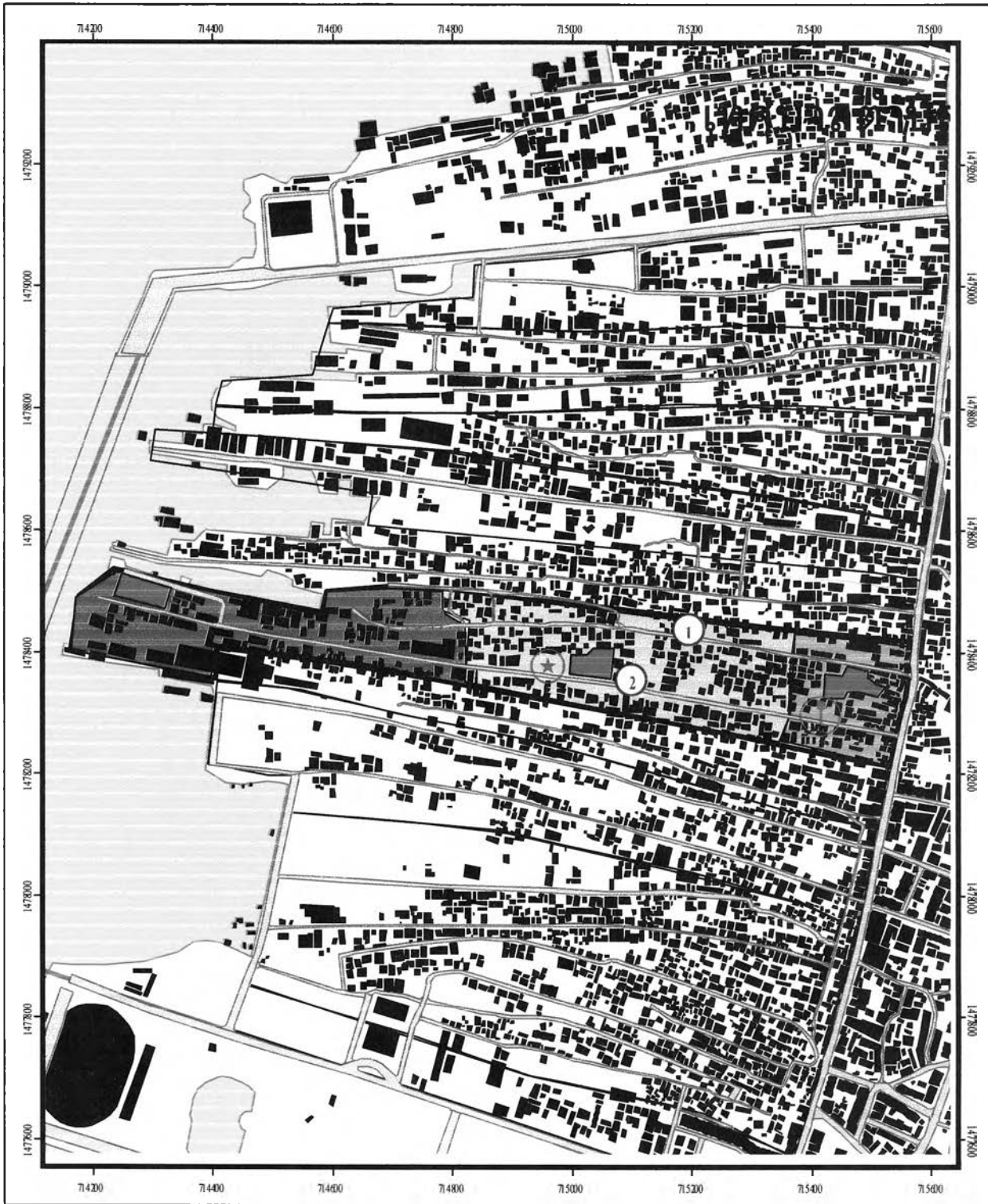
ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากชุมชนเป็นชุมชนเก่าอาคารต่าง ๆ ในชุมชนจึงมีความเก่าและเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีกรณีถ้าเกิดเหตุเพลิงไหม้กับจำนวนถนนซอยมีน้อยและมีขนาดกว้างเพียง 3 - 5 เมตร ตลอดระยะทางในชุมชน ดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือควรจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยซึ่งหาสถานที่ของราชการหรือเอกชนซึ่งพื้นที่ที่เหมาะสมคือ ซอยศรีนิคม ซึ่งปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างเป็นที่ดำเนินการโดยจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นเช่นถังดับเพลิง รถยนต์ดับเพลิงขนาดเล็ก รถตุ๊กตุ๊กดับเพลิงซึ่งมีขนาดเล็กและเหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนชายทะเลมาก มอเตอร์ไซค์ดับเพลิงซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดเบาเช่นถังดับเพลิง ลูกบอลดับเพลิง การจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรดำเนินการร่วมระหว่างชุมชนกับเทศบาลเมืองชลบุรีคือในส่วนของชุมชนก็จัดอัตรากำลังอาสาสมัครไว้ ส่วนเทศบาลเมืองชลบุรีก็สนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดับเพลิงต่าง ๆ และมีการจัดซ้อมแผนดับเพลิงให้กับชุมชนโดยเพิ่มความถี่ในการจัดเพราะให้ชาวชุมชนมีการตื่นตัวเรื่องอัคคีภัย ทำการให้ความรู้เรื่องการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชนทุกเดือน

เพื่อเป็นการป้องกันเหตุสวนสถานที่จัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์กลางชุมชนย่อยและทำการจัดตั้งในทุกถนนซอย เพราะจะทำให้มีความสามารถในการระงับเพลิงไหม้เบื้องต้นได้สูง จัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงประจำชุมชนย่อยไว้เฉพาะกิจและจัดส่งไปอบรมการดับเพลิงและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ เพื่อช่วยถ่ายทอดให้คนในชุมชนได้มีความรู้ ในส่วนของถังดับเพลิงที่การเคหะแห่งชาตินำไปติดตั้งไว้ในชุมชนในสภาพปัจจุบัน พ. ศ. 2547 มีจำนวนน้อยมากเพราะวางไว้ในรัศมีระยะทางที่ห่างกันมาก และน้ำยาดับเพลิงส่วนมากหมดอายุ และตัวถังดับเพลิงก็ถูกขโมยส่วนหัวน้ำดับเพลิงที่ทางเทศบาลเมืองชลบุรีจัดตั้งไว้จะมีเฉพาะชุมชนที่มีขนาดใหญ่และตลอดพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีมีอยู่ไม่มาก ดังนั้นชุมชนที่ 5 ต้องร่วมมือกับเทศบาลเมืองชลบุรีในการดำเนินการ เรื่องป้องกันอัคคีภัยและการจัดหาถังดับเพลิงความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 2,060 เมตร ดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังดับเพลิงควรเป็นทุก 30 เมตร และวางฝั่งถนนซอยด้านเดียวจะใช้ถังดับเพลิงประมาณ 68 ใบ

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเสนอแนะให้อยู่บริเวณซอยท่าเรือพลี เนื่องจากปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างสามารถจัดสร้างได้โดยมีความร่วมมือของเทศบาลเมืองชลบุรีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อาจมีการใช้ประโยชน์นอกเหนือจากการใช้ฝึกอบรมอาชีพให้กับคนในชุมชนยังจะดำเนินการเป็นสถานที่นัดพบสำหรับดำเนินกิจกรรมร่วมของคนในชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ เช่น การรวมตัวเพื่อทำความสะอาดชุมชนในวันที่ 12 สิงหาคม หรือ 5 ธันวาคม ซึ่งศูนย์ฝึกอบรมนี้จะเป็สถานที่ให้ชาวชุมชนมีความถี่ในการมาร่วมพบปะสังสรรค์จะทำให้ชาวชุมชนมีความรู้จักมักคุ้นมากยิ่งขึ้น

พื้นที่นันทนาการเสนอแนะให้อยู่บริเวณซอยท่าเรือพลีบริเวณช่วงต้นซอยกับกลางซอยและปลายซอย เนื่องจากปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นันทนาการแห่งนี้จะกำหนดรูปแบบการให้บริการสำหรับเป็นที่ออกกำลังกาย หรือพบปะพูดคุยของคนในชุมชนและบางส่วนจะอนุญาตสำหรับการวางตาก ปลา , ปลาหมึก , หอย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นอาชีพหลักของชุมชนดังนั้นการนำสิ่งต่างๆเหล่านี้มาตากรวม ในพื้นที่เดียวกันจะเป็นการช่วยทำให้การนุกรุกพื้นที่ถนนในการตากสัตว์ทะเลหมดไปและเป็นการฟื้นฟูให้ชาวชุมชนหันมาประกอบอาชีพค้าขายสินค้าทะเลเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกในการใช้บริการสถานที่ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

คาราโอเกะชุมชนเสนอแนะให้จัดตั้งบริเวณปากถนนซอยท่าเรือพลี เป็นสถานที่เพื่อการพักผ่อนของคนในชุมชน ซึ่งเป็นการดำเนินการของชุมชนจะได้มีการควบคุมให้อยู่ในระเบียบและเป็นการลดจำนวนร้านคาราโอเกะที่ไม่ได้มาตรฐานซึ่งเป็นสถานที่ค้าขายยาเสพติดในปัจจุบันให้หมดไปการเลือกชุมชนดังกล่าว เนื่องจากเป็นชุมชนที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากจำนวนแรงงานมีมากจึงจำเป็นต้องวางมาตรการในการควบคุมร้านคาราโอเกะเพื่อเป็นที่พักผ่อนที่ปลอดภัยยาเสพติดและไม่เป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่น (แผนที่ 5.6)

การปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

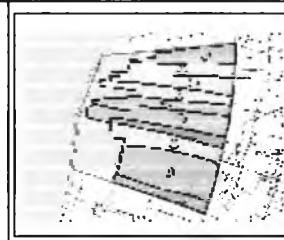
แผนที่ 5.6 แสดงข้อเสนอแนะการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนท่าเรือพลี - ศรีนิคม (ชุมชนที่ 5)

คำอธิบายสัญลักษณ์

	ขอบเขตพื้นที่ศึกษา		โรงเรียน		ศูนย์ฝึกอบรมชุมชน
	สะพาน คลอง		การบูรณะปรับปรุง		คาริโอตาชุมชน
	ถนน		หรือสร้างใหม่		ศูนย์ดับเพลิงชุมชน
	คลอง		ถนนซอยศรีนิคม		พื้นที่นันทนาการ
			ถนนซอยท่าเรือพลี		

ที่มา : จากการศึกษา

นายแพทย์ วัฒนินท ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.1.6 ชุมชนที่ 6

ชุมชนที่ 6 มีพื้นที่ทั้งหมด 6 ไร่ชุมชนนี้เป็นที่พักอาศัย จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่ามีจำนวนอาคารรวม 216 หลังซึ่งจำนวนอาคารเหล่านี้แบ่งเป็นอาคารเก่าที่ปลูกสร้างมานานและมีการปลูกที่ชิดติดกันมากเนื่องจากข้อจำกัด เรื่องพื้นที่ซึ่งส่วนมากบุกรุกลงไปในทะเลเจ้าของส่วนมากเป็นคนดั้งเดิมในชุมชนซึ่งอาจจะอาศัยอยู่เองหรือทำเป็นบ้านเช่าราคาถูกและอีกจำนวนหนึ่งเป็นอาคารสภาพปานกลาง และส่วนสุดท้ายคืออาคารใหม่ที่มีการปลูกสร้างใหม่เป็น คนในพื้นที่ชุมชนดั้งเดิมเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ลักษณะโดยทั่วไปของชุมชนค่อนข้างผสมผสานระหว่างชุมชนที่มีความหนาแน่นมากกับชุมชนที่มีความหนาแน่นปานกลางอยู่ในพื้นที่ชุมชนเดียวกัน ความสูงของอาคารมีตั้งแต่ 1 – 2 ชั้น และอาคารพาณิชย์ที่มีความสูงตั้งแต่ 3 – 5 ชั้นใช้ประโยชน์อาคารเฉพาะเพื่อพักอาศัยอย่างเดียว สภาพการรับบริการเรื่องสาธารณูปโภคมีความไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ เนื่องจากในพื้นที่ชุมชนใกล้เคียงมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากจึงทำให้ความสามารถการให้บริการของทางเทศบาลเมืองชลบุรีไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนบางส่วนมีความแออัดและบ้านมีความไม่เป็นระเบียบเนื่องจากมีพื้นที่จำกัด ด้านการจราจรค่อนข้างมีปัญหาเพราะถนนซอยปฐมวัยมีขนาดกว้างเพียง 1.25 เมตรและถนนซอยปฐมวัย ซอยไกรเกรียงยุคภายในชุมชนกว้างประมาณ 3 - 6 เมตรและความยาวของถนนซอยรวมกันประมาณ 1,422 เมตร และในชุมชนถนนซอยไม่มีทางเดินเท้าและส่วนมากเป็นซอยตันปัญหาถนนแคบเดียวขนาดแคบทำให้การสัญจรไม่สะดวกใช้เวลาในการเดินทางนานและเกิดอุบัติเหตุบ่อย ภายในชุมชนมีอาชีพกะหอยแมลงภู่แต่เมื่อกะเสร็จก็จะนำเปลือกหอยแมลงภู่ทิ้งไว้บริเวณใต้ถุนบ้านซึ่งมีจำนวนมากทำให้เกิดกลิ่นเน่าเหม็นปัญหาเรื่องขยะตกค้าง เนื่องจากเป็นชุมชนที่มีผู้อาศัยอยู่มากมีจำนวนขยะที่อยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งมาจากความเคยชินของผู้อาศัยในการนำขยะทิ้งลงในทะเลรวมทั้งการทิ้งน้ำเสียลงทะเลโดยตรง ปัญหาเรื่องน้ำทะเลท่วมขังเนื่องจากระบบน้ำขึ้นน้ำลงปัจจุบันขึ้นไม่ถึงพื้นที่ชุมชนแล้ว ปัญหาเรื่องยาเสพติดเนื่องจากมีจำนวนแรงงานทั้งจากแรงงานอุตสาหกรรมและแรงงานจากเรือประมงซึ่งส่วนมากใช้สารเสพติดในการช่วยกระตุ้นให้ขยันทำงาน ปัญหาการว่างงานของคนในชุมชนจึงทำการลักลอบขายยาเสพติด ปัญหาเล่นการพนันเนื่องจากไม่มีอาชีพ ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีอาคารปลูกติดกันมากและเป็นอาคารเก่าสร้างด้วยวัสดุที่เป็นไม้และสังกะสี และข้อจำกัดของพื้นที่คือมีขนาดถนนหรือซอยแคบซึ่งเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้จะทำให้การดับเพลิงเป็นไปด้วยความยากเพราะรถดับเพลิงไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่เพลิงไหม้ได้

แนวทางในการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนที่ 6

การแก้ปัญหาเรื่องอาคารที่มีความเสื่อมโทรมของชุมชนนี้ควรใช้วิธี การบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) ร่วมกับการอนุรักษ์ (Preservation) และวิธีรื้อร้างสร้างใหม่ (Redevelopment) เนื่องจากมีการตั้งบ้านอยู่บนบกและในทะเล ซึ่งบนบกมีความทรุดโทรมมากและทรุดโทรมบางส่วนจึงต้องเลือกวิธีการปรับปรุงให้เหมาะสม ส่วนในทะเลส่วนมากเป็นบ้านเก่าแต่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมซึ่งควรจะอนุรักษ์ไว้ให้คู่กับชุมชนต่อไป

ปัญหาการให้บริการสาธารณสุขูปโภคในการศึกษาคั้งนี้จากแบบสอบถามทำให้ทราบสาเหตุที่ระบบสาธารณสุขูปโภคไม่เพียงพอต่อชาวชุมชนเพราะมีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่หลายที่ในชุมชนทำให้ประสิทธิภาพการให้บริการของทางเทศบาลเมืองชลบุรีไม่เพียงพอ วิธีดำเนินการแก้ไขปัญหาคือจะต้องทำการวางแผนการให้อนุญาตปลูกสร้างโรงงานในพื้นที่ชุมชนเพียงพอที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากชุมชนเป็นชุมชนเก่าอาคารต่าง ๆ ในชุมชนจึงมีความเก่าและเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีกรณีถ้าเกิดเหตุเพลิงไหม้บวกกับจำนวนถนนซอยมีน้อยและมีขนาดกว้างเพียง 1.25 – 3.00 เมตร ตลอดระยะทางในชุมชนดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือควรจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยซึ่งหาสถานที่ของราชการหรือเอกชนซึ่งเสนอแนะบริเวณซอยสุขนิรันดร์เป็นที่ดำเนินการ โดยจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นเช่นถังดับเพลิง รถยนต์ดับเพลิงขนาดเล็ก รถตุ๊กตุ๊กดับเพลิงซึ่งมีขนาดเล็กและเหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนชายทะเลมาก มอเตอร์ไซด์ดับเพลิงซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดเบาเช่นถังดับเพลิง ลูกบอลดับเพลิง การจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรดำเนินการร่วมระหว่างชุมชนกับเทศบาลเมืองชลบุรีคือในส่วนของชุมชน ก็จัดอัตรากำลังอาสาสมัครไว้ส่วนเทศบาลเมืองชลบุรีก็สนับสนุน เรื่องงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดับเพลิงต่างๆ และมีการจัดซ้อมแผนดับเพลิงให้กับชุมชนโดยเพิ่มความถี่ในการจัดเพราะให้ชาวชุมชนมีการตื่นตัวเรื่องอัคคีภัย ทำการให้ความรู้เรื่องการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชนทุกเดือนเพื่อเป็นการป้องกันเหตุส่วนสถานที่จัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์กลางชุมชนย่อย และ ทำการจัดตั้งในทุกถนนซอยเพราะจะทำให้มีความสามารถในการระงับเพลิงไหม้เบื้องต้นได้สูง จัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงประจำชุมชนย่อยไว้เฉพาะกิจและจัดส่งไปอบรมการดับเพลิงและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้เพื่อช่วยถ่ายทอดให้คนในชุมชนได้มีความรู้ ในส่วนของถังดับเพลิงที่การเคหะแห่งชาตินำไปติดตั้งไว้ในชุมชนในสภาพปัจจุบัน พ. ศ. 2547 มีจำนวนน้อยมากเพราะวางไว้ในรัศมีระยะทางที่ห่างกันมากและน้ำยาดับเพลิงส่วนมากหมดอายุและตัวถังดับเพลิง ก็ถูกขโมยส่วนหัวน้ำดับเพลิงที่ทางเทศบาลเมืองชลบุรีจัดตั้งไว้ จะมีเฉพาะชุมชนที่มีขนาดใหญ่และตลอดพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีมีอยู่ไม่มากดังนั้นชุมชนที่ 6 ต้องร่วมมือกับเทศบาลเมืองชลบุรีในการดำเนินการเรื่องป้องกันอัคคีภัยและการจัดหาถังดับเพลิง ความยาวของถนน

ชอยในชุมชนรวมกันประมาณ 1,422 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังดับเพลิงควรเป็นทุก 30 เมตรและวางฝั่งถนนชอยด้านเดียวจะใช้ถังดับเพลิงประมาณ 48 ถัง

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเสนอแนะให้อยู่บริเวณชอยไกรเกรียงยุค เนื่องจากปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างสามารถจัดสร้างได้โดยมีความร่วมมือของเทศบาลเมืองชลบุรี ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอาจมีการใช้ประโยชน์นอกเหนือจากการใช้ฝึกอบรมอาชีพให้กับคนในชุมชนยังจะดำเนินการเป็นสถานที่นัดพบสำหรับดำเนินกิจกรรมร่วมของคนในชุมชนในเทศกาลต่างๆ เช่น การรวมตัวเพื่อทำความสะอาดชุมชนในวันที่ 12 สิงหาคม หรือ 5 ธันวาคม ซึ่งศูนย์ฝึกอบรมนี้จะเป็นสถานที่ให้ชาวชุมชนมีความถี่ในการมาร่วมพบปะสังสรรค์จะทำให้ชาวชุมชนมีความรู้จักมักคุ้นมากยิ่งขึ้น

พื้นที่นันทนาการเสนอแนะให้อยู่บริเวณชอยไกรเกรียงยุคบริเวณช่วงปลายชอย เนื่องจากปัจจุบันเป็นที่ว่างส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นันทนาการแห่งนี้จะกำหนด รูปแบบการให้บริการสำหรับเป็นที่ออกกำลังกาย หรือพบปะพูดคุยของคนในชุมชนและบางส่วนจะอนุญาตสำหรับการวางตาก ปลา , ปลาหมึก , หอย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นอาชีพหลักของชุมชนดังนั้นการนำสิ่งต่างๆ เหล่านี้มาตากรวมในพื้นที่เดียวกันจะเป็นการช่วยทำให้การบุกรุก พื้นที่ถนนในการตากสัตว์ทะเลหมดไปและเป็นการฟื้นฟูให้ชาวชุมชนหันมาประกอบอาชีพค้าขายสินค้าทะเลเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกในการใช้บริการสถานที่ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นเสนอแนะให้จัดตั้งบริเวณถนนชอยไกรเกรียงยุค การจัดตั้งศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอถึงวิถีชีวิตชาวประมงชายฝั่งแห่งแรกของภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันคือชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี โดยมีการจัดแสดงอุปกรณ์ของชาวประมงและการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันรวมถึงการนำผลผลิตจากชาวประมงมานำเสนอขายในพื้นที่ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพของชาวชุมชนและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี (แผนที่ 5.7)

การปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

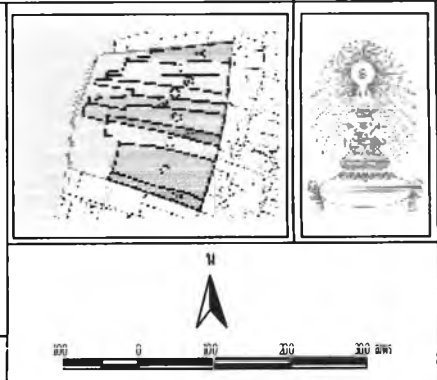
แผนที่ 5.7 แสดงข้อเสนอแนะการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนใกล้เคียงยุค (ชุมชนที่ 6)

คำอธิบายสัญลักษณ์

	ขอบเขตพื้นที่ศึกษา		กาจนุรักษ์		ศูนย์กีฬาชุมชน
	สะพาน คสล.		การบูรณะปรับปรุง		ศูนย์ดับเพลิงย่อยชุมชน
	ถนน		ริ่อร้างสร้างใหม่		ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น
	คลอง		ถนนซอยไกรเกรียงยุค		พื้นที่นันทนาการ
			ถนนซอยปฐมวัย		

ที่มา : จากการศึกษา

นายพศุด สมจินต เกษ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.1.7 ชุมชนที่ 7

ชุมชนที่ 7 มีพื้นที่ทั้งหมด 15 ไร่ ชุมชนนี้เป็นที่พักอาศัยร่วมกับมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่อยู่เป็นจำนวนมาก จากการสำรวจทางกายภาพพบว่า มีจำนวนอาคารรวม 291 หลัง ซึ่งจำนวนอาคารเหล่านี้แบ่งเป็นอาคารเก่าที่ปลูกสร้างมานาน แต่บางอาคารมีความสวยงามแบบอาคารทรงไทยภาคกลาง และปลูกอยู่คู่มากับชุมชนเป็นเวลานานอายุอาคารเกิน 60 ปีขึ้นไปซึ่งน่าจะอนุรักษ์ไว้เพื่อความสวยงาม ส่วนอาคารอื่น ๆ มีการปลูกที่ชิดติดกันมากเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ซึ่งส่วนมากบุกรุกลงไปในทะเลเจ้าของส่วนมากเป็นคนดั้งเดิมในชุมชนซึ่งอาจจะอาศัยอยู่เองหรือทำเป็นบ้านเช่าราคาถูกให้กับแรงงานของโรงงานอุตสาหกรรมและอีกจำนวนหนึ่งเป็นอาคารสภาพปานกลางและส่วนสุดท้ายคืออาคารใหม่ ที่มีการปลูกสร้างใหม่เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีผู้มีรายได้มากซึ่งเป็นเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมเป็นผู้ปลูกและอยู่อาศัยเองเพื่อสะดวกในการเดินทางมาดูแลกิจการหรืออาจเป็นคนในพื้นที่ชุมชนดั้งเดิม ลักษณะโดยทั่วไปของชุมชนค่อนข้างผสมผสานระหว่างชุมชนที่มีความหนาแน่นมากกับชุมชนที่มีความหนาแน่นปานกลางอยู่ในพื้นที่ชุมชนเดียวกัน ความสูงของอาคารมีตั้งแต่ 1-2 ชั้นและอาคารพาณิชย์ที่มีความสูงตั้งแต่ 3-5 ชั้นใช้ประโยชน์อาคารเพื่อพักอาศัยและการพาณิชย์ สภาพการรับบริการเรื่องสาธารณูปโภคมีความไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ เนื่องจากในพื้นที่ชุมชนมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากจึงทำให้ความสามารถการให้บริการของทางเทศบาลเมืองชลบุรีไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนบางส่วนมีความแออัดและบ้านมีความไม่เป็นระเบียบเนื่องจากมีพื้นที่จำกัด ด้านการจราจรค่อนข้างไม่มีปัญหาเพราะถนนซอยเสริมสันติ และถนนซอยสุนิรันดร์ ภายในชุมชนกว้างประมาณ 4.60-8.00 เมตร และความยาวของถนนซอยรวมกันประมาณ 1,231 เมตร และในชุมชนถนนซอยไม่มีทางเดินเท้าแต่มีปัญหาเรื่องรถยนต์บรรทุกขนาดใหญ่ วิ่งเข้าออกโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากและมีความถี่ในการต้องผ่านชุมชนตลอดเวลา ปัญหาเรื่องฝุ่นละอองและกลิ่นเหม็นจากโรงงานอุตสาหกรรม ปัญหาเรื่องขยะตกค้างเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีผู้อยู่อาศัยอยู่มากมีจำนวนขยะที่อยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งมาจากความเคยชินของผู้อาศัยในการนำขยะทิ้งลงในทะเลรวมทั้งการทิ้งน้ำเสียลงทะเลโดยตรง ปัญหาเรื่องน้ำทะเลท่วมขังเนื่องจากระบบน้ำขึ้นน้ำลงปัจจุบันขึ้นไม่ถึงพื้นที่ชุมชนแล้ว ปัญหาเรื่องยาเสพติด เนื่องจากมีจำนวนแรงงานทั้งจากโรงงานอุตสาหกรรมและแรงงานจากเรือประมงซึ่งส่วนมากใช้สารเสพติดในการช่วยกระตุ้นให้ขยันทำงาน ปัญหาการว่างงานของคนในชุมชนจึงทำการลักลอบขายยาเสพติด ปัญหาเล่นการพนันเนื่องจากไม่มีอาชีพ ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีอาคารปลูกติดกันมากและเป็นอาคารเก่าสร้างด้วยวัสดุที่เป็นไม้และสังกะสี

แนวทางในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนที่ 7

การแก้ปัญหาเรื่องอาคารที่มีความเสื่อมโทรมของชุมชนนี้ควรใช้วิธีการบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) ร่วมกับการอนุรักษ์ (Preservation) เพราะชุมชนนี้มีอาคารเก่าที่อยู่คู่มากับชุมชนเป็นจำนวนหลายหลังควรทำการอนุรักษ์และเปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพราะบริเวณโดยรอบชุมชนมีความสวยงามและยังมีวิถีชีวิตชาวประมงชายฝั่งให้เห็นเป็นจำนวนมากในชุมชนนี้

ปัญหาฝุ่นละอองและกลิ่นจากโรงงานอุตสาหกรรมเนื่องจากโรงงานไม่มีมาตรการในการควบคุมเรื่องฝุ่นที่ลอยออกมาทางปล่องควันโรงงานตั้งนั้นทางเทศบาลเมืองชลบุรีหรือหน่วยงานที่ควบคุมเรื่องโรงงานจะต้องมีการวางมาตรการควบคุมให้ทางโรงงานจัดทำผังโรงงานใหม่โดยมีการทำ Buffer Zone เพื่อแยกและป้องกันการใช้ที่ดินต่างประเภทออกเสียจากกันซึ่งในที่นี้หมายถึงที่อยู่อาศัยแยกออกกับโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งทางโรงงานอาจมีการเปิดพื้นที่บริเวณโรงงานที่ยังมีอยู่หรือจัดหาเพิ่มเติมในการทำ Buffer Zone ซึ่งอาจเป็นการปลูกต้นไม้รอบบริเวณโรงงานหรือจัดทำสวนต้นไม้ขนาดใหญ่บริเวณที่แนวลมจะพัดเข้าหาชุมชนเพื่อใช้ต้นไม้เป็นแนวกัน

ควรกำหนดเขตพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรมให้แยกออกจากพื้นที่ชุมชนแต่สภาพปัจจุบันเมื่อโรงงานอุตสาหกรรมมีการขยายตัวทำให้พื้นที่ชุมชนเหลือน้อยดังนั้นจากการวิเคราะห์พื้นที่จากการสำรวจภาคสนามและจากแบบสอบถามจึงแก้ปัญหาโดยให้โรงงานอุตสาหกรรมเป็นผู้ลงทุนในการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเนื่องจากเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากพื้นที่ตั้งโรงงาน

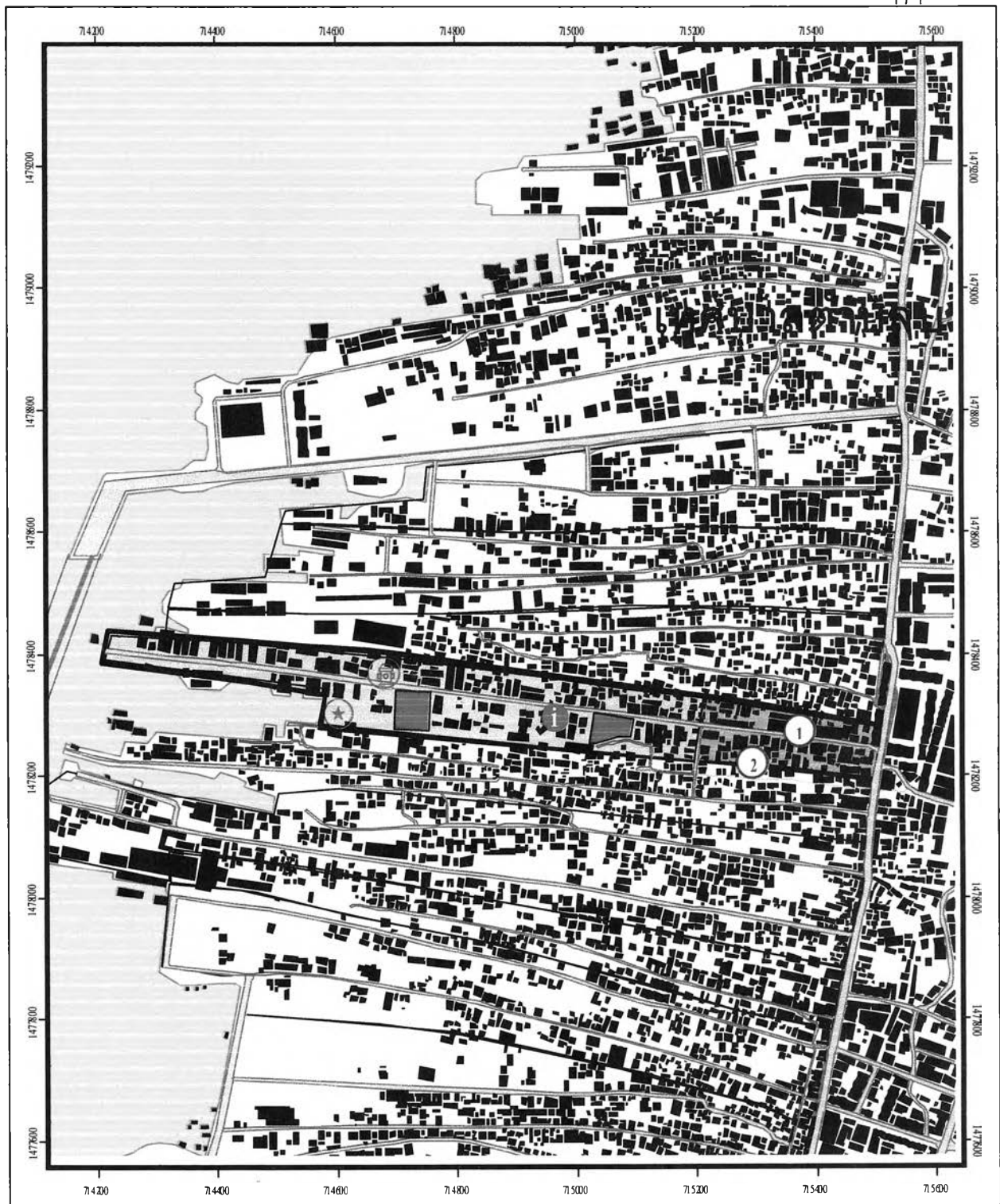
ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากชุมชนเป็นชุมชนเก่าอาคารต่าง ๆ ในชุมชนจึงมีความเก่าและเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีกรณีถ้าเกิดเหตุเพลิงไหม้บวกกับจำนวนถนนซอยมีน้อยและมีขนาดกว้างเพียง 1.25 – 3.00 เมตร ตลอดระยะทางในชุมชนดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือควรจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยซึ่งหาสถานที่ของราชการหรือเอกชนซึ่งเสนอแนะบริเวณซอยเสริมสันติเป็นที่ดำเนินการ โดยจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นเช่นถังดับเพลิง รถยนต์ดับเพลิงขนาดเล็ก รถตุ๊กตุ๊กดับเพลิงซึ่งมีขนาดเล็กและเหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนชายทะเลมาก มอเตอร์ไซด์ดับเพลิงซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดเบาเช่นถังดับเพลิง ลูกบอลดับเพลิง การจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรดำเนินการร่วมระหว่างชุมชนกับเทศบาลเมืองชลบุรีคือในส่วนของชุมชน ก็จัดอัตราค่าส่งอาสาสมัครไว้ส่วนเทศบาลเมืองชลบุรีก็สนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดับเพลิงต่างๆ และมีการจัดซ้อมแผนดับเพลิงให้กับชุมชนโดยเพิ่มความถี่ในการจัดเพราะให้ชาวชุมชนมีการตื่นตัวเรื่องอัคคีภัย ทำการให้ความรู้เรื่องการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชนทุกเดือนเพื่อเป็นการป้องกันเหตุส่วนสถานที่จัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์กลางชุมชนย่อยและทำการจัดตั้งในทุกถนนซอยเพราะจะทำให้มีความสามารถในการระงับเพลิงไหม้เบื้องต้นได้สูง จัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงประจำชุมชนย่อยไว้เฉพาะกิจและจัดส่งไปอบรมการดับเพลิงและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้เพื่อช่วยถ่ายทอดให้คนในชุมชนได้มีความรู้ ในส่วนของถังดับเพลิงที่

การเคาะแห่งชาตินำไปติดตั้งไว้ในชุมชนในสภาพปัจจุบัน พ. ศ. 2547 มีจำนวนน้อยมากเพราะวางไว้ในรัศมีระยะทางที่ห่างกันมากและน้ำยาดับเพลิงส่วนมากหมดอายุและตัวถังดับเพลิง ก็ถูกขโมยส่วนหัวน้ำดับเพลิงที่ทางเทศบาลเมืองชลบุรีจัดตั้งไว้ จะมีเฉพาะชุมชนที่มีขนาดใหญ่และตลอดพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีมีอยู่ไม่มากดังนั้นชุมชนที่ 7 ต้องร่วมมือกับเทศบาลเมืองชลบุรีในการดำเนินการเรื่องป้องกันอัคคีภัยและการจัดหาถังดับเพลิง ความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 1,231 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังดับเพลิงควรเป็นทุก 30 เมตรและวางฝั่งถนนซอยด้านเดียวจะใช้ถังดับเพลิงประมาณ 41 ถัง

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเสนอแนะให้อยู่บริเวณซอยเสริมสันติ เนื่องจากปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างสามารถจัดสร้างได้โดยมีความร่วมมือของเทศบาลเมืองชลบุรีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อาจมีการใช้ประโยชน์นอกเหนือจากการใช้ฝึกอบรมอาชีพให้กับคนในชุมชนยังจะดำเนินการเป็นสถานที่นัดพบสำหรับดำเนินกิจกรรมร่วมของคนในชุมชนในเทศกาลต่างๆ เช่น การรวมตัวเพื่อทำความสะอาดชุมชนในวันที่ 12 สิงหาคม หรือ 5 ธันวาคม ซึ่งศูนย์ฝึกอบรมนี้จะเป็นสถานที่ ให้ชาวชุมชนมีความถี่ในการมาร่วมพบปะสังสรรค์จะทำให้ชาวชุมชนมีความรู้จกมักคุ้นมากยิ่งขึ้น

พื้นที่นั้นทนทานการเสนอแนะให้อยู่บริเวณซอยเสริมสันติบริเวณช่วงกลางกับปลายซอยเนื่องจากปัจจุบันเป็นที่ว่างส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นั้นทนทานการแห่งนี้จะกำหนดรูปแบบการให้บริการสำหรับเป็นที่ออกกำลังกายหรือพบปะพูดคุยของคนในชุมชน และบางส่วนจะอนุญาตสำหรับการวางตาก ปลา , ปลาหมึก , หอย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นอาชีพหลักของชุมชน ดังนั้นการนำสิ่งต่างๆเหล่านี้มาตากรวมในพื้นที่เดียวกันจะเป็น การช่วยทำให้การบุกรุกพื้นที่ถนนในการตากสัตว์ทะเลหมดไปและ เป็นการฟื้นฟูให้ชาวชุมชนหันมาประกอบอาชีพค้าขายสินค้าทะเลเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกในการให้บริการสถานที่ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นเสนอแนะให้จัดตั้งบริเวณกลางถนนซอยเสริมสันติ การจัดตั้งศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอถึงวิถีชีวิตชาวประมงชายฝั่งแห่งแรกของภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันคือชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี โดยมีการจัดแสดงอุปกรณ์ของชาวประมงและการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตถึง ปัจจุบันรวมถึงการนำผลผลิตจากชาวประมงมาเสนอขายในพื้นที่ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพของชาวชุมชนและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี (แผนที่ 5.8)

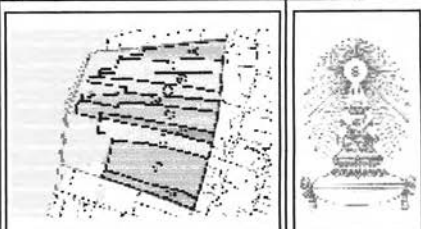
การปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

แผนที่ 5.8 แสดงข้อเสนอแนะการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนเสริมสันติ (ชุมชนที่ 7)

คำอธิบายสัญลักษณ์

	ขอบเขตพื้นที่ศึกษา		การอนุรักษ์		ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
	สะพาน คลอง		การบูรณะปรับปรุง		ศูนย์ดับเพลิงย่อยชุมชน
	ถนน		รื้อสร้างใหม่		ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น
	คลอง		ถนนซอยเสริมสันติ		พื้นที่นันทนาการ
			ถนนซอยสุขนิรมิต		

ที่มา : จากการศึกษา

5.2.1.8 ชุมชนที่ 8

ชุมชนที่ 8 มีพื้นที่ทั้งหมด 2.555 ไร่ ชุมชนนี้เป็นที่พักอาศัยร่วมกับมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่อยู่เป็นจำนวนมาก จากการสำรวจทางกายภาพพบว่ามีจำนวนอาคารรวม 203 หลัง ซึ่งจำนวนอาคารเหล่านี้แบ่งเป็นอาคารเก่าที่ปลูกสร้างมานานและมีการปลูกที่ชิดติดกันมาก เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ซึ่งสวนมากถูกรุกเข้าไปในทะเลเจ้าของสวนมากเป็นคนดั้งเดิมในชุมชนซึ่งอาจจะอาศัยอยู่เอง หรือทำเป็นบ้านเช่าราคาถูกให้กับแรงงานของโรงงานอุตสาหกรรมและอีกจำนวนหนึ่งเป็นอาคารสภาพปานกลางและส่วนสุดท้ายคืออาคารใหม่ที่มีการปลูกสร้างใหม่ลักษณะโดยทั่วไปของชุมชนค่อนข้างผสมผสานระหว่างชุมชนที่มีความหนาแน่นมากกับชุมชนที่มีความหนาแน่นปานกลางอยู่ในพื้นที่ชุมชนเดียวกัน ความสูงของอาคารมีตั้งแต่ 1 – 2 ชั้นและอาคารพาณิชย์ที่มีความสูงตั้งแต่ 3 – 5 ชั้นใช้ประโยชน์อาคารเพื่อพักอาศัยและการพาณิชย์ สภาพการรับบริการเรื่องสาธารณูปโภคมีความไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ เนื่องจากในพื้นที่ชุมชนมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากจึงทำให้ความสามารถให้บริการของทางเทศบาลเมืองชลบุรีไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนบางส่วนมีความแออัดเนื่องจากมีบ้านเช่าในชุมชนมากและบ้านมีความไม่เป็นระเบียบเนื่องจากมีพื้นที่จำกัด ด้านการจราจรค่อนข้างมีปัญหาเพราะ ถนนซอยอติเรกมีขนาดกว้าง 3.00 – 6.00 เมตรและถนนซอยเอกวุฒิกายในชุมชนกว้างประมาณ 2.45 – 4.10 เมตรถนนซอยอุทยานมีขนาดกว้าง 2.90 – 5.50 เมตร และความยาวของถนนซอยรวมกันประมาณ 1,019 เมตร และในชุมชนถนนซอยไม่มีทางเดินเท้า และมีปัญหาเรื่องรถยนต์บรรทุกขนาดใหญ่วิ่งเข้าออกโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากและมีความถี่ในการต้องผ่านชุมชนตลอดเวลา ปัญหาเรื่องฝุ่นละอองและกลิ่นเหม็นจากโรงงานอุตสาหกรรม ปัญหาเรื่องขยะตกค้างเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีผู้อาศัยอยู่มากมีจำนวนขยะที่อยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งมาจากความเคยชินของผู้อาศัยในการนำขยะทิ้งลงในทะเลรวมทั้งการทิ้งน้ำเสียลงทะเลโดยตรง ปัญหาการว่างงานของคนในชุมชนจึงทำการลักลอบขายยาเสพติด ปัญหาเล่นการพนันเนื่องจากไม่มีอาชีพ ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีอาคารปลูกติดกันมากและเป็นอาคารเก่าสร้างด้วยวัสดุที่เป็นไม้และสังกะสี

แนวทางในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนที่ 8

ปัญหาที่พบในชุมชนนี้แบ่งออกเป็นปัญหาด้านกายภาพ เช่น บ้านมีขนาดเล็กปลูกด้วยวัสดุไม่คงทนถาวรอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม มีถนนขนาดแคบปัญหาพื้นที่รกร้างปัญหาเรื่องขยะตกค้าง ปัญหามีน้ำท่วมขัง ปัญหาด้านสังคมคือปัญหาการให้บริการสาธารณูปโภค ปัญหาเรื่องยาเสพติดกับปัญหาเรื่องอัคคีภัย

การแก้ปัญหาเรื่องอาคารที่มีความเสื่อมโทรม ควรใช้วิธีการบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) ร่วมกับวิธีรื้อสร้างใหม่ (Redevelopment) เนื่องจากชุมชนนี้มีบ้านเช่า ราคาถูกจำนวนมากและมีสภาพทรุดโทรมขาดการปรับปรุงสภาพจากเจ้าของอาคาร และชุมชนมีพื้นที่น้อยจึงสมควรที่จะรื้ออาคารที่เก่าและ ใช้วิธีปลูกสร้างอาคารใหม่เพื่อเพิ่มศักยภาพของการใช้ประโยชน์อาคาร

การแก้ปัญหาเรื่องถนนมีขนาดแคบทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรใช้มาตรการทางกฎหมาย ที่มีอยู่ในการกำหนดเขตเวนคืนที่ดินเพื่อขยายถนนในชุมชนโดยยื่นข้อเสนอให้กับอาคารที่จะต้องถูกเวนคืนเช่น ให้ผลตอบแทนเรื่องค่าเวนคืนในราคาที่เป็นธรรมบริเวณชุมชนที่สมควรได้รับการขยายขนาดถนนคือถนนซอยเอกวุฒินี้เนื่องจากปัจจุบันมีความกว้างเพียง 2.45 เมตรการขยายถนนเพื่อเป็นการเปิดทางจากชุมชนสู่ตัวเมืองชลบุรีทางเทศบาลเมืองชลบุรีดำเนินการก็จะต้องวางกฎเกณฑ์ในการยอมให้รถที่จะผ่านพื้นที่ชุมชน ในอนาคตข้างหน้าต้องเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลธรรมดาและห้ามรถยนต์ที่มีขนาดตั้งแต่ 6 ล้อขึ้นไปผ่านชุมชนเพื่อความปลอดภัยและการสัญจรภายในพื้นที่ชุมชนจะได้เกิดความคล่องตัว

ปัญหาเรื่องขยะตกค้างภายในชุมชนควรที่จะเพิ่มการรณรงค์เรื่องการทิ้งขยะของชาวชุมชนให้มากและถี่รวมทั้งทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรวางแผนการจัดวางถังขยะในชุมชนให้มีความถี่ขึ้นเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ชาวชุมชนหันมานิยมการทิ้งขยะลงถังจากความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 1,019 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังขยะควรเป็นทุก 20 เมตร และวางทั้งสองฝั่งถนนซอยซึ่งจะใช้ถังขยะประมาณ 101 ถัง และเทศบาลเมืองชลบุรีควรเพิ่มความถี่ในการจัดเก็บขยะเพราะชาวชุมชนมีจำนวนมากปริมาณขยะก็จะมากตาม

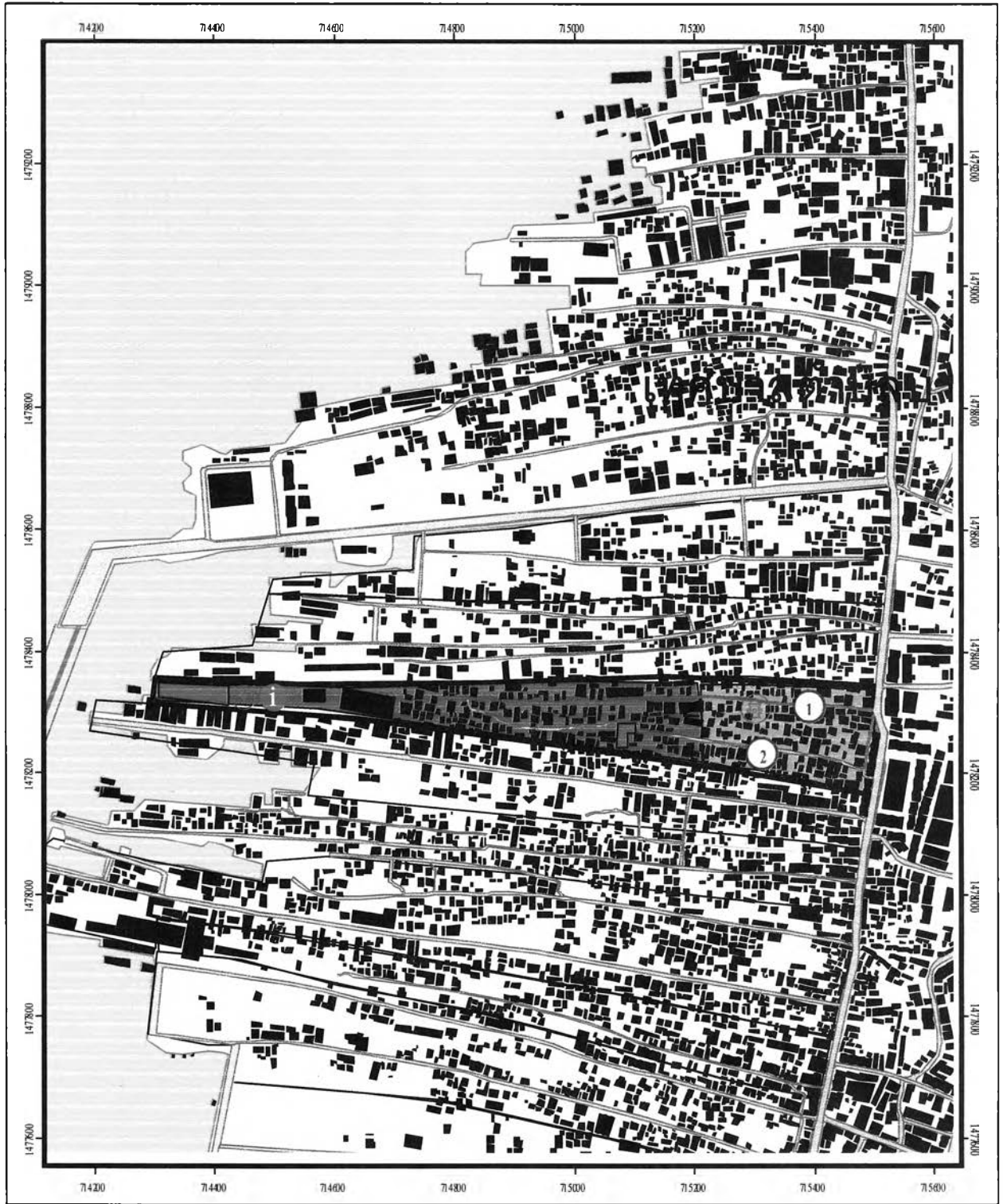
ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากชุมชนเป็นชุมชนเก่าอาคารต่าง ๆ ในชุมชนจึงมีความเก่าและเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีกรณีถ้าเกิดเหตุเพลิงไหม้ร่วมกับจำนวนถนนซอยมีน้อยและมีขนาดกว้างเพียง 1.25 – 3.00 เมตร ตลอดระยะทางในชุมชนดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือควรจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยซึ่งหาสถานที่ของราชการหรือเอกชนซึ่งเสนอแนะบริเวณซอยอุทยานเป็นที่ดำเนินการโดยจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นเช่นถังดับเพลิง รถยนต์ดับเพลิงขนาดเล็ก รถตุ๊กตุ๊กดับเพลิงซึ่งมีขนาดเล็กและเหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนชายทะเลมาก มอเตอร์ไซด์ดับเพลิงซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดเบาเช่นถังดับเพลิง ลูกบอลดับเพลิง การจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรดำเนินการร่วมระหว่างชุมชนกับเทศบาลเมืองชลบุรีคือในส่วนของชุมชนก็จัดอัตรากำลังอาสาสมัครไว้ส่วนเทศบาลเมืองชลบุรีก็สนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดับเพลิงต่างๆ และมีการจัดซ้อมแผนดับเพลิงให้กับชุมชนโดยเพิ่มความถี่ในการจัดเพราะให้ชาวชุมชนมีการตื่นตัวเรื่องอัคคีภัย ทำการให้ความรู้เรื่องการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชนทุกเดือนเพื่อเป็นการป้องกันเหตุส่วนสถานที่จัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์กลางชุมชนย่อยและ

ทำการจัดตั้งในทุกถนนซอยเพราะจะทำให้มีความสามารถในการระงับเพลิงไหม้เบื้องต้นได้สูงจัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงประจำชุมชนย่อยไว้เฉพาะกิจและจัดส่งไปอบรมการดับเพลิงและการป้องกันกาเกิดเพลิงไหม้เพื่อช่วยถ่ายทอดให้คนในชุมชนได้มีความรู้ ในส่วนของถึงดับเพลิงที่การเคหะแห่งชาตินำไปติดตั้งไว้ในชุมชนในสภาพปัจจุบัน พ. ศ. 2547 มีจำนวนน้อยมากเพราะวางไว้ในรัศมีระยะทางที่ห่างกันมากและน้ำยาดับเพลิงส่วนมากหมดอายุและตัวถังดับเพลิง ก็ถูกขโมยส่วนหัวน้ำดับเพลิงที่ทางเทศบาลเมืองชลบุรีจัดตั้งไว้ จะมีเฉพาะชุมชนที่มีขนาดใหญ่และตลอดพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีมีอยู่ไม่มากดังนั้นชุมชนที่ 7 ต้องร่วมมือกับเทศบาลเมืองชลบุรีในการดำเนินการเรื่องป้องกันอัคคีภัยและการจัดหาถึงดับเพลิง ความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 1,019 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถึงดับเพลิงควรเป็นทุก 30 เมตรและวางฝั่งถนนซอยด้านเดียวจะใช้ถึงดับเพลิงประมาณ 34 ถัง

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเสนอแนะให้อยู่บริเวณปลายซอยอุทยาน เนื่องจากปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างสามารถจัดสร้างได้โดยมีความร่วมมือของเทศบาลเมืองชลบุรีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อาจมีการใช้ประโยชน์นอกเหนือจากการใช้ฝึกอบรมอาชีพให้กับคนในชุมชนยังจะดำเนินการเป็นสถานที่นัดพบสำหรับดำเนินกิจกรรมร่วมของคนในชุมชนในเทศกาลต่างๆ เช่น การรวมตัวเพื่อทำความสะอาดชุมชนในวันที่ 12 สิงหาคม หรือ 5 ธันวาคม ซึ่งศูนย์ฝึกอบรมนี้จะเป็นสถานที่ ให้ชาวชุมชนมีความถี่ในการมาร่วมพบปะสังสรรค์จะทำให้ชาวชุมชนมีความรู้จักกันมากขึ้น

พื้นที่นันทนาการเสนอแนะให้อยู่บริเวณปลายซอยอุทยานเนื่องจากปัจจุบันเป็นที่ว่างส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นันทนาการแห่งนี้จะกำหนดรูปแบบการให้บริการสำหรับเป็นที่ออกกำลังกายหรือพบปะพูดคุยของคนในชุมชนและบางส่วนจะอนุญาตสำหรับการวางตาก ปลา , ปลาหมึก , หอย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นอาชีพหลักของชุมชนดังนั้นการนำสิ่งต่างๆเหล่านี้มาตากรวมในพื้นที่เดียวกันจะเป็นการช่วยทำให้การบุกรุกพื้นที่ถนนในการตากสัตว์ทะเลหมดไปและเป็นการฟื้นฟูให้ชาวชุมชนหันมาประกอบอาชีพค้าขายสินค้าทะเลเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกในการใช้บริการสถานที่ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นเสนอแนะให้จัดตั้งบริเวณปลายถนนซอยอุทยาน การจัดตั้งศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอถึงวิถีชีวิตชาวประมงชายฝั่งแห่งแรกของภาคตะวันออกซึ่งปัจจุบันคือชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี โดยมีการจัดแสดงอุปกรณ์ของชาวประมงและการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันรวมถึงการนำผลผลิตจากชาวประมงมานำเสนอขายในพื้นที่ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพของชาวชุมชนและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี (แผนที่ 5.9)

การปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

แผนที่ 5.9 แสดงข้อเสนอแนะการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนอุทยาน (ชุมชนที่ 8)

คำอธิบายสัญลักษณ์

	ขอบเขตพื้นที่ศึกษา		การอนุรักษ์		ศูนย์ฝึกอบรมชุมชน
	สะพาน คลอด		การบูรณะปรับปรุง		ศูนย์ดับเพลิงชุมชน
	ถนน		รื้อสร้างใหม่		ศูนย์แสดงภูมิปัญญาท้องถิ่น
	คลอง		1 ถนนซอยอุทยาน		พื้นที่นันทนาการ
			2 ถนนซอยอดิเรก		

ที่มา : จากการศึกษา

นายเนตร สันจันทน์ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

0 100 200 300 เมตร

5.2.1.9 ชุมชนที่ 9

ชุมชนที่ 9 มีพื้นที่ทั้งหมด 5.36 ไร่ ชุมชนนี้เป็นที่พักอาศัยร่วมกับมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่อยู่เป็นจำนวนมาก จากการสำรวจทางกายภาพพบว่ามีจำนวนอาคารรวม 207 หลัง ซึ่งจำนวนอาคารเหล่านี้แบ่งเป็นอาคารเก่าที่ปลูกสร้างมานานและมีการปลูกที่ชิดติดกันมาก เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ ซึ่งสวนมากบุกรุกลงไปในทะเลเจ้าของสวนมากเป็นคนดั้งเดิมในชุมชน ซึ่งอาจจะอาศัยอยู่เองหรือทำเป็นบ้านเช่าราคาถูกให้กับแรงงานของโรงงานอุตสาหกรรมและอีกจำนวนหนึ่งเป็นอาคารสภาพปานกลางและสวนสุดท้ายคืออาคารใหม่ที่มีการปลูกสร้างใหม่ ลักษณะโดยทั่วไปของชุมชนค่อนข้างผสมผสาน ระหว่างชุมชนที่มีความหนาแน่นมากกับชุมชนที่มีความหนาแน่นปานกลางอยู่ในพื้นที่ชุมชนเดียวกัน ความสูงของอาคารมีตั้งแต่ 1 – 2 ชั้นและอาคารพาณิชย์ที่มีความสูงตั้งแต่ 3 – 5 ชั้นใช้ประโยชน์อาคารเพื่อพักอาศัย สภาพการรับบริการเรื่องสาธารณูปโภคมีความไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ เนื่องจากในพื้นที่ชุมชนมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากจึงทำให้ความสามารถให้บริการของเทศบาลเมืองชลบุรีไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนขอยธารนที่บางสวนมีความแออัดและบ้านมีความไม่เป็นระเบียบเนื่องจากมีพื้นที่จำกัดแต่บางสวนภายในซอยปรีดಾರมณ กับซอยชมสำราญก็มีความเป็นระเบียบและบ้านก็มีขนาดใหญ่และสวยงามเนื่องจากเจ้าของทำการปรับปรุงในชุมชนนี้บางซอยมีความสงบเงียบเหมาะที่จะเป็นพื้นที่เพื่อการพักอาศัย ด้านการจราจรค่อนข้างมีปัญหาเพราะถนนขอยธารนที่มีขนาดกว้าง 3.00 – 4.00 เมตรและถนนซอยปรีดารมณภายในชุมชนกว้างประมาณ 2.50 – 3.80 เมตรถนนซอยชมสำราญมีขนาดกว้าง 2.45 – 6.30 เมตร และความยาวของถนนขอยรวมกันประมาณ 1,786 เมตร และในชุมชนถนนซอยไม่มีทางเดินเท้า และมีปัญหาเรื่องรถยนต์บรรทุกขนาดใหญ่วิ่งเข้าออกโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากและมีความถี่ในการต้องผ่านชุมชนตลอดเวลา ปัญหาเรื่องฝุ่นละอองและกลิ่นเหม็นจากโรงงานอุตสาหกรรม ปัญหาเรื่องขยะตกค้างเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีผู้อาศัยอยู่มากมีจำนวนขยะที่อยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งมาจากความเคยชินของผู้อาศัยในการนำขยะทิ้งลงในทะเลรวมทั้งการทิ้งน้ำเสียลงทะเลโดยตรง ปัญหาการว่างงานของคนในชุมชนจึงทำการลักลอบขายยาเสพติด ปัญหาเล่นการพนันเนื่องจากไม่มีอาชีพ ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีอาคารปลูกติดกันมากและเป็นอาคารเก่าสร้างด้วยวัสดุที่เป็นไม้และลั้งกะสี

แนวทางในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนที่ 9

การแก้ปัญหาเรื่องอาคารที่มีความเสื่อมโทรมของชุมชนนี้ควรใช้วิธี การบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) ร่วมกับการอนุรักษ์(Preservation)และวิธีรื้อสร้างใหม่ (Redevelopment) เนื่องจากมีการตั้งบ้านอยู่บนบกและในทะเลซึ่งบนบกมีความเสื่อมโทรมมากและเสื่อมโทรมบาง

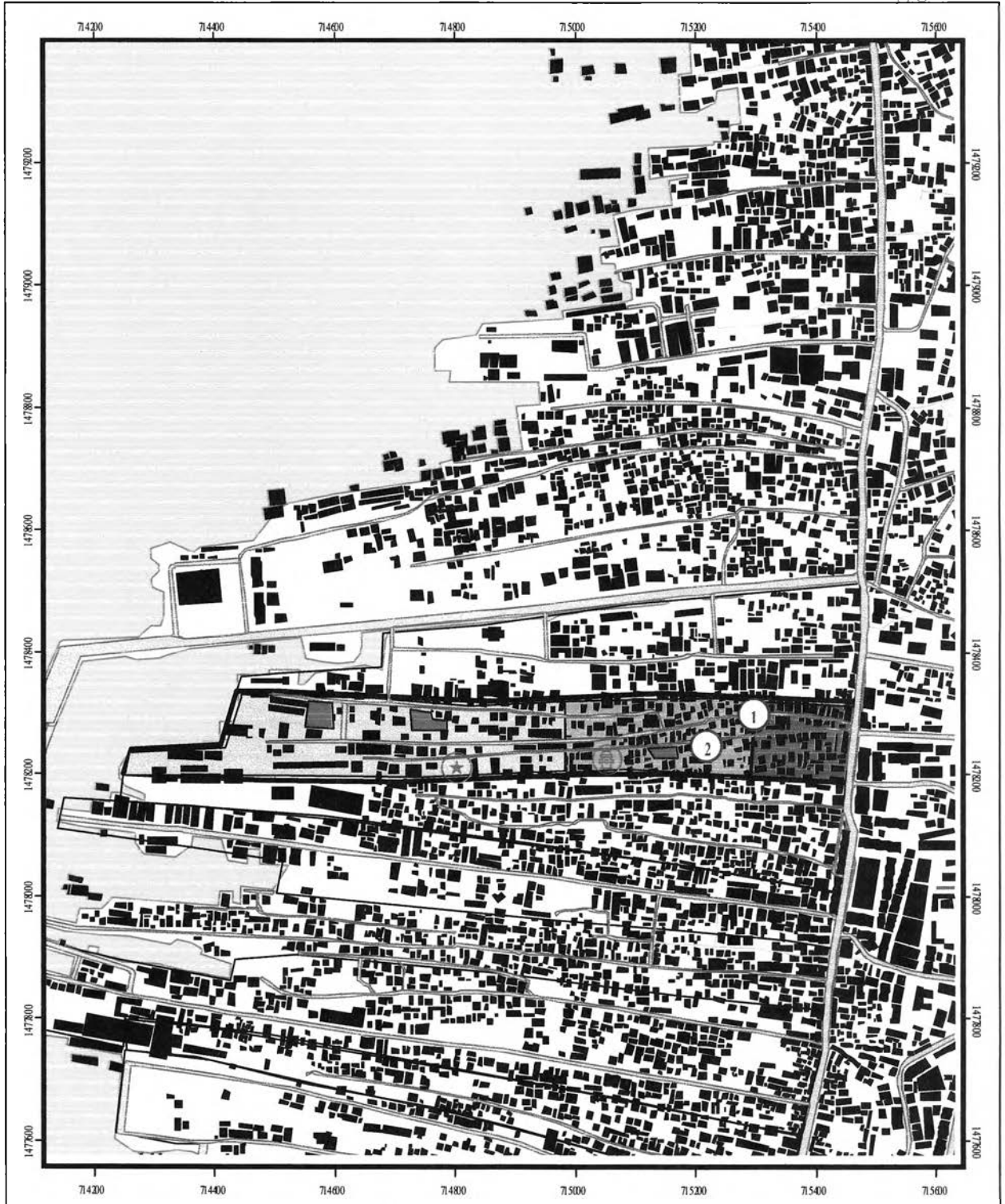
ส่วนจึงต้องเลือกวิธีการปรับปรุงให้เหมาะสม ส่วนในทะเลส่วนมากเป็นบ้านเก่าแต่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมซึ่งควรจะอนุรักษ์ไว้ให้คู่กับชุมชนต่อไป

ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากชุมชนเป็นชุมชนเก่าอาคารต่าง ๆ ในชุมชนจึงมีความเก่าและเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีกรณีถ้าเกิดเหตุเพลิงไหม้บวกกับจำนวนถนนซอยมีน้อยและมีขนาดกว้างเพียง 2.45 – 6.30 เมตร ตลอดระยะทางในชุมชนดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือควรจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยซึ่งหาสถานที่ของราชการหรือเอกชน บริเวณที่เสนอแนะคือถนนซอยปรีดารมณ เป็นที่ดำเนินการโดยจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นเช่นถังดับเพลิง รถยนต์ดับเพลิงขนาดเล็ก รถตุ๊กตุ๊กดับเพลิงซึ่งมีขนาดเล็กและเหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนชายทะเลมาก มอเตอร์ไซด์ดับเพลิงซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดเบาเช่นถังดับเพลิง ลูกบอลดับเพลิง การจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรดำเนินการร่วมระหว่างชุมชนกับเทศบาลเมืองชลบุรีคือในส่วนของชุมชนก็ จัดอัตรากำลังอาสาสมัครไว้ส่วนเทศบาลเมืองชลบุรีก็สนับสนุน เรื่องงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดับเพลิงต่าง ๆ และมีการจัดซ้อมแผนดับเพลิงให้กับชุมชนโดยเพิ่มความถี่ในการจัดเพราะให้ชาวชุมชนมีการตื่นตัวเรื่องอัคคีภัย ทำการให้ความรู้เรื่องการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชนทุกเดือนเพื่อเป็นการป้องกัน เหตุส่วนสถานที่จัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์กลางชุมชนย่อยและ ทำการจัดตั้งในทุกถนนซอยเพราะจะทำให้มีความสามารถในการระงับเพลิงไหม้เบื้องต้นได้สูง จัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงประจำชุมชนย่อยไว้เฉพาะกิจและจัดส่งไปอบรมการดับเพลิงและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้เพื่อช่วยถ่ายทอดให้คนในชุมชนได้มีความรู้ ในส่วนของถังดับเพลิงที่การเคหะแห่งชาตินำไปติดตั้งไว้ในชุมชนในสภาพปัจจุบัน พ. ศ. 2547 มีจำนวนน้อยมากเพราะวางไว้ในรัศมีระยะทางที่ห่างกันมากและน้ำยาดับเพลิงส่วนมากหมดอายุและตัวถังดับเพลิงก็ถูกขโมยส่วนหัวน้ำดับเพลิงที่ทางเทศบาลเมืองชลบุรีจัดตั้งไว้จะมีเฉพาะชุมชนที่มีขนาดใหญ่และตลอดพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีมีอยู่ไม่มากดังนั้นชุมชนที่ 9 ต้องร่วมมือกับเทศบาลเมืองชลบุรีในการดำเนินการเรื่องป้องกันอัคคีภัยและการจัดหาถังดับเพลิงความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 1,786 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังดับเพลิงควรเป็นทุก 30 เมตรและวางฝั่งถนนซอยด้านเดียวจะใช้ถังดับเพลิงประมาณ 59 ถัง

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเสนอแนะให้อยู่บริเวณกลางซอยปรีดารมณ เนื่องจากปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างสามารถจัดสร้างได้ โดยมีความร่วมมือของเทศบาลเมืองชลบุรีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอาจมีการใช้ประโยชน์นอกเหนือจากการใช้ฝึกอบรมอาชีพ ให้กับคนในชุมชนยังจะดำเนินการเป็นสถานที่นัดพบสำหรับดำเนินกิจกรรมร่วมของคนในชุมชนในเทศกาลต่างๆ เช่น การรวมตัวเพื่อทำความสะอาดชุมชนในวันที่ 12 สิงหาคม หรือ 5 ธันวาคม ซึ่งศูนย์ฝึกอบรมนี้จะเป็นสถานที่ ให้ชาวชุมชนมีความถี่ในการมาร่วมพบปะสังสรรค์จะทำให้ชาวชุมชนมีความรู้จักกันมากขึ้น

พื้นที่นันทนาการเสนอแนะให้อยู่บริเวณกลางซอยปรีดามณีกับปลายซอยชมสำราญ เนื่องจากปัจจุบันเป็นที่ว่างส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นันทนาการแห่งนี้จะกำหนดรูปแบบการให้บริการสำหรับเป็นที่ออกกำลังกายหรือพบปะพูดคุยของคนในชุมชนและ บางส่วนจะอนุญาต สำหรับการวางตาก ปลา , ปลาหมึก , หอย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นอาชีพหลักของชุมชนดังนั้นการนำสิ่งต่างๆเหล่านี้มาตากรวมในพื้นที่เดียวกัน จะเป็นการช่วยทำให้การบุกรุกพื้นที่ถนนในการตากสัตว์ทะเลหมดไปและเป็นการฟื้นฟูให้ชาวชุมชนหันมาประกอบอาชีพค้าขายสินค้าทะเลเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกในการใช้บริการสถานที่ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

(แผนที่ 5.10)

การปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

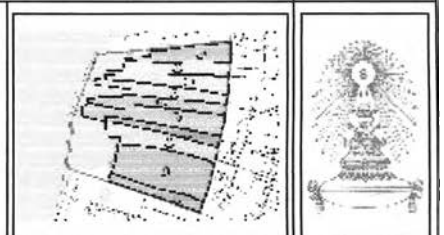
แผนที่ 5.10 แสดงข้อเสนอแนะการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนสำราญ (ชุมชนที่ 9)

คำอธิบายสัญลักษณ์

	ขอบเขตพื้นที่ศึกษา		กาอนุรักษ		ศูนย์ฝึกอบรมชุมชน
	สะพาน คสล.		การบูรณะปรับปรุง		ศูนย์ดับเพลิงชุมชน
	ถนน		รื้อร้างสร้างใหม่		พื้นที่นันทนาการ
	คลอง		ถนนซอยขามสำราญ		
			ถนนซอยธารนที		

ที่มา : จากการศึกษา

นายพลก วัฒนไพศาล ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.1.10 ชุมชนที่ 10

ชุมชนที่ 10 มีพื้นที่ทั้งหมด 12.305625 ไร่ ชุมชนนี้เป็นที่พักอาศัยจากการสำรวจทางกายภาพพบว่ามีจำนวนอาคารรวม 176 หลัง ซึ่งจำนวนอาคารเหล่านี้แบ่งเป็นอาคารเก่าที่ปลูกสร้างมานานและมีการปลูกที่ชิดติดกันมากเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ ซึ่งส่วนมากบุกรุกลงไปในพื้นที่เจ้าของส่วนมากเป็นคนดั้งเดิมในชุมชนซึ่งอาจจะอาศัยอยู่เอง หรือทำเป็นบ้านเช่าราคาถูกให้กับแรงงานของโรงงานอุตสาหกรรมและ อีกจำนวนหนึ่งเป็นอาคารสภาพปานกลางและส่วนสุดท้ายคืออาคารใหม่ที่มีการปลูกสร้างใหม่ลักษณะ โดยทั่วไปของชุมชนค่อนข้างผสมผสานระหว่างชุมชนที่มีความหนาแน่นมาก กับชุมชนที่มีความหนาแน่นปานกลางอยู่ในพื้นที่ชุมชนเดียวกัน ความสูงของอาคารมีตั้งแต่ 1 – 2 ชั้น และอาคารพาณิชย์ ที่มีความสูงตั้งแต่ 3 – 5 ชั้นใช้ประโยชน์อาคารเพื่อพักอาศัย สภาพการรับบริการเรื่องสาธารณูปโภคมีความไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนนี้ เนื่องจากในพื้นที่ชุมชนมีจำนวนอาคารที่ไม่มีเลขที่อยู่เป็นจำนวนมากและการใช้ระบบสาธารณูปโภคเป็นแบบขอใช้ร่วมกับอาคารที่มีเลขที่จึงทำให้ความสามารถให้บริการของทางเทศบาลเมืองชลบุรีไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของชุมชนชอยย่านโพธิ์ทองช่วงบริเวณต้นซอยบางส่วนมีความแออัดและบ้านมีความไม่เป็นระเบียบเนื่องจากมีพื้นที่จำกัดแต่บางส่วนภายในซอย ตั้งแต่กลางซอยก็มีความเป็นระเบียบและบ้านก็มีขนาดใหญ่และสวยงามเนื่องจากเจ้าของทำการปรับปรุง ในชุมชนนี้ชอยหมอประเสริฐมีความสงบเรียบร้อยเหมาะแก่เป็นพื้นที่เพื่อการพักอาศัยแต่มีปัญหาเรื่องที่ดินมีพื้นที่น้อยและมีจำนวนอาคารอยู่มาก ด้านการจราจรค่อนข้างมีปัญหาเพราะถนนชอยย่านโพธิ์ทองมีขนาดกว้าง 2.70 – 6.00 เมตรและถนนชอยหมอประเสริฐภายในชุมชนกว้างประมาณ 2.50 – 3.80 เมตร ถนนชอยคลองสังเขปมีขนาดกว้าง 11.00 – 16.00 เมตร และความยาวของถนนชอยรวมกันประมาณ 1,437 เมตร และในชุมชนถนนชอยไม่มีทางเดินเท้า ปัญหาเรื่องขยะตกค้างเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีผู้อาศัยอยู่มากมีจำนวนขยะที่อยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งมาจากความเคยชินของผู้อาศัยในการนำขยะทิ้งลงในทะเล ปัญหาการว่างงานของคนในชุมชนจึงทำการลักลอบขายยาเสพติด ปัญหาเล่นการพนันเนื่องจากไม่มีอาชีพ ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากเป็นชุมชนที่มีอาคารปลูกติดกันมาก และเป็นอาคารเก่าสร้างด้วยวัสดุที่เป็นไม้และสังกะสี

แนวทางในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนที่ 10

การแก้ปัญหาเรื่องอาคารที่มีความเสื่อมโทรมของชุมชนนี้ควรใช้วิธี การอนุรักษ์ (Preservation) และวิธีรื้อสร้างใหม่(Redevelopment) เนื่องจากมีการตั้งบ้านอยู่บนบกและ

ในทะเลซึ่งบนบกมีความเสื่อมโทรมมากและเสื่อมโทรมบางส่วนจึงต้องเลือกวิธีการปรับปรุงให้เหมาะสม ส่วนในทะเลส่วนมากเป็นบ้านเก่าแต่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมซึ่งควรจะอนุรักษ์ไว้ให้คู่กับชุมชนต่อไป

ปัญหาเรื่องขยะตกค้างภายในชุมชน ซึ่งอดีตบริเวณที่อยู่ในปัจจุบันเป็นทะเลชาวชุมชนมีความเคยชินในการทิ้งขยะลงทะเล แต่เมื่อปัจจุบันได้มีการถมพื้นที่ทะเลมาเป็นพื้นที่บกความเคยชินเรื่องการทิ้งขยะของชาวชุมชนก็ยิ่งเหมือนเดิมทำให้มีการทิ้งขยะไม่เป็นที่และ บริเวณใต้อาคารจะมีกองขยะที่ทิ้งไว้ทับถมกันจนเป็นกองใหญ่ดังนั้นควรจะเพิ่มการรณรงค์ เรื่องการทิ้งขยะของชาวชุมชนให้มากและถี่รวมทั้งทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรวางแผนการจัดวางถังขยะในชุมชนให้มีความถี่ขึ้นเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ชาวชุมชนหันมานิยมการทิ้งขยะลงถังจากความยาวของถนนซอยในชุมชนรวมกันประมาณ 1,437 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังขยะควรเป็นทุก 20 เมตร และวางทั้งสองฝั่งถนนซอยซึ่งจะใช้ถังขยะประมาณ 144 ใบ

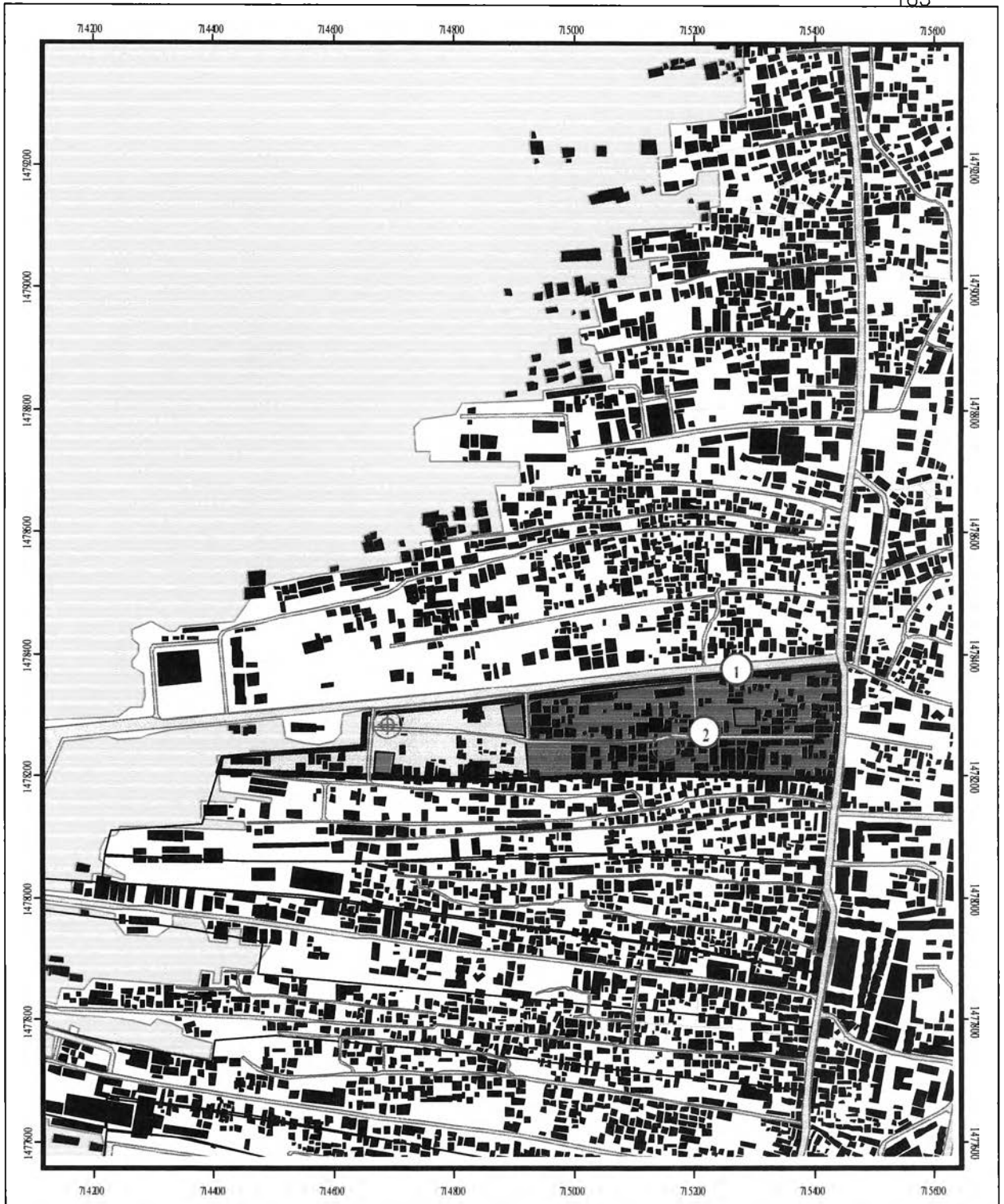
ปัญหาเรื่องอัคคีภัยเนื่องจากชุมชนเป็นชุมชนเก่าอาคารต่าง ๆ ในชุมชนจึงมีความเก่าและเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีกรณีถ้าเกิดเหตุเพลิงไหม้บวกกับจำนวนถนนซอยมีน้อยและมีขนาดกว้างเพียง 2.45 – 6.30 เมตร ตลอดระยะทางในชุมชนดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือควรจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยซึ่งหาสถานที่ของราชการหรือเอกชน บริเวณที่เสนอแนะคือถนนซอยย่านโพธิ์ทองเป็นที่ดำเนินการโดยจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นเช่นถังดับเพลิง รถยนต์ดับเพลิงขนาดเล็ก รถตุ๊กตุ๊กดับเพลิงซึ่งมีขนาดเล็กและเหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนชายทะเลมาก มอเตอร์ไซด์ดับเพลิงซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดเบาเช่นถังดับเพลิง ลูกบอลดับเพลิง การจัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรดำเนินการร่วมระหว่างชุมชนกับเทศบาลเมืองชลบุรีคือในส่วนของชุมชนก็ จัดอัตรากำลังอาสาสมัครไว้ส่วนเทศบาลเมืองชลบุรีก็สนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดับเพลิงต่าง ๆ และมีการจัดซ้อมแผนดับเพลิงให้กับชุมชนโดยเพิ่มความถี่ในการจัดเพราะให้ชาวชุมชนมีการตื่นตัวเรื่องอัคคีภัย ทำการให้ความรู้เรื่องการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชนทุกเดือนเพื่อเป็นการป้องกันเหตุส่วนสถานที่จัดตั้งศูนย์ดับเพลิงชุมชนย่อยควรเลือกบริเวณที่เป็นศูนย์กลางชุมชนย่อยและ ทำการจัดตั้งในทุกถนนซอยเพราะจะทำให้มีความสามารถในการระงับเพลิงไหม้เบื้องต้นได้สูง จัดตั้งอาสาสมัครดับเพลิงประจำชุมชนย่อยไว้เฉพาะกิจและจัดส่งไปอบรมการดับเพลิงและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้เพื่อช่วยถ่ายทอดให้คนในชุมชนได้มีความรู้ ในส่วนของถังดับเพลิงที่การเคหะแห่งชาตินำไปติดตั้งไว้ในชุมชนในสภาพปัจจุบัน พ. ศ. 2547 มีจำนวนน้อยมากเพราะวางไว้ในรัศมีระยะทางที่ห่างกันมากและน้ำยาดับเพลิงส่วนมากหมดอายุและตัวถังดับเพลิงก็ถูกขโมยส่วนหัวน้ำดับเพลิงที่ทางเทศบาลเมืองชลบุรีจัดตั้งไว้จะมีเฉพาะชุมชนที่มีขนาดใหญ่และตลอดพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีมีอยู่ไม่มากดังนั้นชุมชนที่ 10 ต้องร่วมมือกับเทศบาลเมืองชลบุรีในการดำเนินการเรื่องป้องกันอัคคีภัยและการจัดหาถังดับเพลิงความยาวของถนน

ชอยในชุมชนรวมกันประมาณ 1,437 เมตรดังนั้นการเพิ่มความถี่ในการวางถังดับเพลิงควรเป็นทุก 30 เมตรและวางถังดับเพลิงด้านเดียวจะใช้ถังดับเพลิงประมาณ 47 ถัง

ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเสนอแนะให้อยู่บริเวณกลางชอยย่านโพธิ์ทอง เนื่องจากปัจจุบันเป็นพื้นที่ว่างสามารถจัดสร้างได้โดยมีความร่วมมือของเทศบาลเมืองชลบุรีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอาจมีการใช้ประโยชน์นอกเหนือจากการใช้ฝึกอบรมอาชีพให้กับคนในชุมชนยังจะดำเนินการเป็นสถานที่นัดพบสำหรับดำเนินกิจกรรมร่วมของคนในชุมชนในเทศกาลต่างๆ เช่น การรวมตัวเพื่อทำความสะอาดชุมชนในวันที่ 12 สิงหาคม หรือ 5 ธันวาคม ซึ่งศูนย์ฝึกอบรมนี้จะเป็นสถานที่ให้ชาวชุมชนมีความถี่ในการมาร่วมพบปะสังสรรค์จะทำให้ชาวชุมชนมีความรู้จักมักคุ้นมากยิ่งขึ้น

พื้นที่นันทนาการเสนอแนะให้อยู่บริเวณปากชอยกับกลางชอยและปลายชอยย่านโพธิ์ทอง เนื่องจากปัจจุบันเป็นที่ว่างส่วนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นันทนาการแห่งนี้จะ กำหนดรูปแบบการให้บริการสำหรับเป็นที่ออกกำลังกายหรือพบปะพูดคุยของคนในชุมชนและ บางส่วนจะอนุญาตสำหรับการวางตาก ปลา , ปลาหมึก , หอย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นอาชีพหลักของชุมชนดังนั้นการนำสิ่งต่างๆเหล่านี้มาตากรวมในพื้นที่เดียวกันจะเป็นการช่วยทำให้การบุกเบิกพื้นที่ถนนในการตากสัตว์ทะเลหมดไปและเป็นการฟื้นฟูให้ชาวชุมชนหันมาประกอบอาชีพค้าขายสินค้าทะเลเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกในการใช้บริการสถานที่ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

ป้อมตำรวจชุมชนย่านโพธิ์ทองจากการศึกษาในชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีทำให้ทราบว่ามีการซื้อขายยาเสพติดและของหนีภาษีภายในชุมชนเนื่องจากเป็นที่ตั้งของท่าเรือ ดังนั้นการเสนอแนะ ให้ทำการจัดสร้างป้อมตำรวจชุมชนย่านโพธิ์ทองเพื่อเป็นการสกัดกั้นการซื้อขายยาเสพติดและของหนีภาษี บริเวณที่เสนอแนะเป็นช่วงขาออกจากชุมชนการตรวจสอบจะสามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้และเป็นการป้องปราม ปัจจุบันในชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรียังไม่มีป้อมตำรวจชุมชนจึงได้ทำการเสนอแนะบริเวณดังกล่าว (แผนที่ 5.11)

การปรับปรุงพื้นที่ชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรี

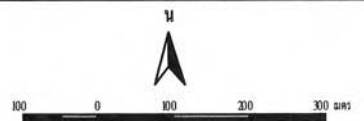
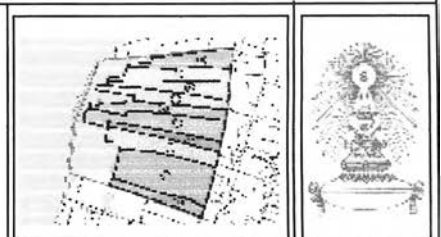
แผนที่ 5.11 แสดงข้อเสนอแนะการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนย่านโพธิ์ทอง (ชุมชนที่ 10)

คำอธิบายสัญลักษณ์

	ขอบเขตพื้นที่ศึกษา		การอนุรักษ์		ศูนย์ฝึกอบรมชุมชน
	สะพาน คสล.		การบูรณะปรับปรุง		ศูนย์ดับเพลิงชุมชน
	ถนน		ริ่อร้างสร้างใหม่		ป้อมตำรวจ
	คลอง		ถนนซอยคลองสังเขป		พื้นที่นันทนาการ
			ถนนซอยย่านโพธิ์ทอง		

ที่มา : จากการศึกษา

นายพศล เตจันท ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3 แนวทางการปรับปรุงฟื้นฟูด้านโครงข่ายการคมนาคมและการขนส่ง

ชุมชนชายทะเลมีวิวัฒนาการของการตั้งถิ่นฐานมาจากการใช้พื้นที่ทะเลเพื่อทำที่อยู่อาศัยในยุคแรกของการตั้งถิ่นฐานการเดินทางเป็นการใช้พาหนะเป็นเรือ และการสัญจรภายในพื้นที่ชุมชนเป็นการเดินทางด้วยการเดินเท้าสภาพถนน ทำด้วยวัสดุหาง่ายในยุคนั้นคือไม้ขนาดความกว้างเพียงคนเดินสวนทางกันได้เมื่อวิวัฒนาการของการตั้งถิ่นฐานเปลี่ยนแปลงไปโดยมีการย้ายออกไปอยู่บนพื้นดินทำให้มีการสัญจรเกิดขึ้นในชุมชนมากขึ้น โดยจะเป็นการติดต่อระหว่างญาติพี่น้องหรือเป็นการติดต่อค้าขายจึง ทำให้มีการปรับปรุงทางเดินเท้าจากสะพานไม้เปลี่ยนเป็นสะพานคอนกรีตแต่ขนาดความกว้างก็เท่าเดิม และมีขนาดแคบเนื่องจากทำตามแนวสะพานเดิมเมื่อเป็นสภาพปัจจุบัน จึงทำให้เป็นปัญหาหลักทางด้านกายภาพของพื้นที่ชุมชนชายทะเลเพราะมีประชากรเข้ามาอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการวางแผนปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนชายทะเลจึงมีแนวทางการปรับปรุงถนนให้เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยและ เป็นที่พอใจของประชากรในพื้นที่ชุมชนชายทะเลซึ่งสามารถดำเนินการได้ดังนี้ แบ่งประเภทและขนาดของถนนเพื่อเป็นการจำแนกประเภทของถนนตามลักษณะหน้าที่การใช้งาน เพื่อช่วยป้องกันความสับสนทางด้านจราจรของชุมชนซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้ ถนนสายหลักเป็นถนนสายสำคัญในชุมชนที่รับการจราจรจากถนนสายประธานเพื่อทำหน้าที่กระจายการจราจรเข้า – ออก ย่านที่พักอาศัย ย่านพาณิชยกรรมและย่านอุตสาหกรรมใช้เป็นถนนที่บริการเฉพาะในแต่ละย่านและ ถนนภายในท้องถิ่นเป็นถนนที่รับการจราจรภายในชุมชน ทำหน้าที่บริการให้กับย่านพาหนะขนาดเบาของชุมชนเป็นถนนที่ไม่เน้นให้การจราจรระยะไกลส่วนใหญ่เป็นถนนสายเล็กที่รองรับเฉพาะคนท้องถิ่น

1. ระบบถนนในชุมชนชายทะเล โดยเบื้องต้นให้ยึดโครงข่ายการคมนาคมเดิมเป็นหลัก และเน้นการเชื่อมต่อของถนนสายหลักและสายย่อยภายในชุมชนชายทะเลให้มีลักษณะเป็นโครงข่ายพร้อมทั้งปรับปรุงถนนสายหลักและสายย่อยของชุมชนดังนี้

- ปรับปรุงผิวจราจรถนนพาสเมตราบริเวณต่อจากสะพานเลียบชายฝั่งทะเลมาจนถึงช่วงบรรจบกับถนนวชิรปราการ โดยทำเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เพื่อให้ประชาชนที่มาติดต่อราชการ

การและพักผ่อนหย่อนใจบริเวณสวนสาธารณะมีถนนที่สะดวกปลอดภัยในการจราจรเนื่องจากถนนเดิมชำรุดทรุดโทรมเป็นหลุมเป็นบ่อ

- ปรับปรุงถนนวชิรปราการตลอดสายโดยเริ่มจากช่วงที่ติดต่อกับถนนพาสเกตราไปจนถึงถนนพิพิธเนื่องจากถนนเดิมคับแคบ มีปัญหาการจราจรติดขัดอย่างมาก โดยเฉพาะในช่วงโมงเร่งด่วนผิวจราจรเดิมบางตอนทรุดโทรมไม่เรียบ โดยทำเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมทางเดินเท้าเพื่อให้แยกแหว่งคนเดินถนนกับรถยนต์เป็นการบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัด

- ปรับปรุงถนนพิพิธช่วงต่อกับถนนวชิรปราการให้มีขนาดกว้างเท่ากันโดยทำเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมทางเดินเท้าเพื่อให้แยกแหว่งคนเดินถนนกับรถยนต์เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาการจราจรติดขัด

- ปรับปรุงผิวจราจรถนนคลองสังเขป (สะพานคลอง) ผิวจราจรเดิมซึ่งชำรุดให้เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเพื่อให้การสัญจร ไปมาบนถนนสายนี้ของประชาชนและพาหนะเป็นไปโดยสะดวกรวดเร็วเพราะเป็นถนนสายสำคัญของชุมชนชายทะเลเนื่องจากเป็นที่ตั้งของตลาดซื้อขายส่งปลาจึงมีปริมาณยวดยานพาหนะในการสัญจรมากโดยเฉพาะรถยนต์บรรทุกขนาดใหญ่ที่ใช้ขนส่งปลา

- ขยายผิวจราจรถนนซอยท่าเรือพลีให้กว้างขึ้นโดยเฉพาะบริเวณปากถนนซอยซึ่งมีขนาดแคบมากจากการศึกษาพื้นที่ ทำให้ทราบปัญหาการขยายปากถนนซอยเนื่องจากมีศาลเจ้าจีนอยู่บริเวณปากซอยแต่วิธีแก้ไขคือทำการขยายปากถนนซอยโดยการเวนคืนที่ดินติดแกวก่อนถึงปากซอยและทำการขยายขนาดซึ่งจะเป็นการเปิดพื้นที่ถนนชุมชนชายทะเลเป็นอย่างดี เนื่องจากพื้นที่ซอยท่าเรือพลี ถือเป็นถนนแกนกลางของชุมชนชายทะเลถึงปัจจุบันนี้การเชื่อมต่อถนนซอยท่าเรือพลีกับถนนเลียบชายฝั่งทะเลจะมีการเชื่อมต่อแต่เป็นไป ในลักษณะของการช่วยระบายการขนส่งของโรงงานน้ำปลาทิพรส ซึ่งเป็นโรงงานขนาดใหญ่จึงมีรถยนต์บรรทุกปลาและรถบรรทุกน้ำปลาวิ่งกันมากซึ่งไม่เหมาะที่จะใช้ถนนร่วมเพราะมีอันตรายจากรถขนาดใหญ่ดังนั้นประชากรในชุมชนที่มีรถขนาดเบาจึงน่าจะ มีทางรถยนต์สำหรับชุมชน

- ซอยเสริมสันติปรับปรุงผิวจราจรเดิมที่ชำรุดให้เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กตลอดทั้งเส้นทางเพื่อให้ยวดยานพาหนะเดินทางสะดวกรวดเร็ว

- ขยายผิวจราจรถนนซอยลาดวิถีให้กว้างขึ้นและปรับปรุงผิวจราจรเดิม ซึ่งชำรุดให้เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กตลอดทั้งเส้นเพื่อให้ยานพาหนะเดินทางสะดวกรวดเร็วขึ้นโดยเฉพาะให้เป็นการเปิดพื้นที่ชุมชนชายทะเลบริเวณริมชุมชนให้มีขนาดถนนกว้างเพื่อสะดวกในการวิ่งรถขนาดใหญ่ในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้เพื่อให้รถดับเพลิงสามารถเข้าไปในถนนซอยลาดวิถีทางตรงได้สะดวกเนื่องจากถนนเดิมมีขนาดแคบมากและมีบ้านเรือนตั้งกันอยู่อย่างแออัดและบ้านมีสภาพเสื่อมโทรมแต่เวลาปกติอาจมีการกำหนดขนาดรถยนต์ที่จะวิ่งเข้า – ออกชุมชนเพื่อความสงบของชุมชน

- สำหรับถนนสายย่อยของชุมชนชายทะเลควรจะมีการปรับปรุงให้มีขนาดถนนกว้างขึ้นเพื่อให้รถดับเพลิงสามารถวิ่งเข้าได้เพื่อความสะดวกในการสัญจรและถนนควรจะมีทางเดินเท้าทั้ง 2 ฝั่งถนนโดยทางเดินเท้าต้องมีความกว้างเพื่อให้ประชาชนในชุมชนชายทะเลมีความสะดวกในการเดินทางทั้งทางรถยนต์และทางเดินเท้าและควรมีการเชื่อมต่อของถนน ที่มีลักษณะแบบก้นถุง (Cul - de - sac) เพื่อให้สามารถสัญจรผ่านไปมาได้โดยไม่ต้องกลับรถ และให้ประชาชนเดินเท้าไปยังศูนย์กลางชุมชนชายทะเลได้โดยปลอดภัย และจะก่อให้เกิดความสงบของย่านที่พักอาศัยและมีการจัดระบบการจราจรให้เพิ่มความคล่องตัวในการสัญจรในชุมชนชายทะเล มีการเชื่อมโยงตามลำดับศักดิ์ของถนน สำหรับผิวการจราจรในบริเวณที่ขยายขนาดถนนควรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของการใช้ประโยชน์ และควรมีผิวจราจรสำหรับรถยนต์ขนาดกลางถึงขนาดเล็กเพื่อให้มีความเงียบสงบปลอดภัย ปริมาณการจราจรเบาบางเพื่อรักษาบรรยากาศของที่อยู่อาศัยไว้และเป็นที่น่าสนใจสำหรับประชาชนในชุมชนชายทะเลโดยส่วนมาก

2. ทางเดินเท้า ชุมชนชายทะเลบางถนนซอยที่มีผิวการจราจรแคบรถยนต์ไม่สามารถสวนกันได้เหมาะที่จะปรับปรุงเป็นทางเดินเท้าทดแทน โดยมีการจัดสภาพของทางเดินเท้าให้มีความสวยงามและสามารถเดินเท้าได้แม้ในระยะทางที่ไกล สำหรับบริเวณริมคลองสังเขปหรือสะพานคลอง ควรมีการพัฒนาเป็นทางเดินเท้าและทางจักรยาน เพื่อเป็นสถานที่ออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจควบคู่กันไป การพิจารณาความกว้างของทางเดินเท้าต้องคำนึงถึงสาธารณูปโภคที่อยู่ภายในเขตทางเดินเท้า และจะต้องพิจารณาถึงผู้เดินเท้า โดยกำหนดให้ความ

กว้างของผู้เดินเท้า 1 คน เท่ากับ 0.60 เมตร และแต่ละแถวของผู้เดินเท้าหรือความกว้างของช่องทางเดินเท้าเท่ากับ 0.75 เมตร (รวมถึงที่ว่างรอบตัว) โดยกำหนดให้สามารถเดินเท้าได้ 2 แถว ดังนั้นขนาดทางเดินเท้าที่เหมาะสม เท่ากับ 2.00 เมตร

3. ทางจักรยาน กำหนดให้อยู่บริเวณแนวเลียบริมคลองสังเขปหรือสะพานคลองเช่นเดียวกับทางเดินเท้า โดยทั่วไปทางจักรยานมีความกว้างตามมาตรฐาน 2.50 เมตร หรือ 1.80 เมตร (ที่มา : คู่มือการวางและปฏิบัติตามผังเมือง, กองฝึกอบรม กรมโยธาธิการและผังเมือง) สำหรับการเดินรถแบบทางเดียว ส่วนในพื้นที่ชุมชนชายทะเลบริเวณริมคลองสังเขปนี้สามารถออกแบบให้มีลักษณะการเดินรถแบบ 2 ทางสวนกันได้ เพื่อความคล่องตัว ความกว้างที่เหมาะสมกับโครงการนี้คือเลือกความกว้างฝั่งละ 1.80 เมตรรวม 2 ฝั่งเท่ากับ 3.60 เมตร

5.4 แนวทางในการปรับปรุงฟื้นฟูด้านระบบสาธารณูปโภค

เนื่องจากชุมชนชายทะเลตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ที่มีการให้บริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานครอบคลุมทุกพื้นที่ของชุมชนชายทะเลอยู่แล้ว จึงพิจารณาระบบสาธารณูปโภคที่สำคัญสำหรับชุมชนชายทะเลที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง และที่เป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่

1. ระบบระบายน้ำและน้ำท่วม

เนื่องจากระบบระบายน้ำมีการบำรุงรักษาไม่เพียงพอ และการล้างท่อระบายน้ำกระทำเพียงปีละครั้งเท่านั้น จึงเกิดปัญหาท่อระบายน้ำอุดตันบ่อยนอกจากนี้บางพื้นที่มีระบบระบายน้ำฝนไม่ได้มาตรฐานพื้นที่วางแนวท่อระบายน้ำไม่พอเนื่องจากถนนแคบโดยเฉพาะในพื้นที่ชุมชนชายทะเลและคลองธรรมชาติที่ใช้ระบายน้ำหลากมีขยะและดินทรายตกค้าง เป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำจากสาเหตุต่าง ๆ นี้จึงเกิดปัญหาสภาวะน้ำท่วมขึ้นเนื่องจากระบายน้ำไม่ทันในช่วงฤดูฝนในด้านปัญหาในการระบายน้ำของชุมชนชายทะเลนั้น มีบางบริเวณที่การวางท่อระบายน้ำ ไม่ได้มาตรฐานทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง โดยเฉพาะในฤดูฝนหรือช่วงที่มีฝนตกหนัก อันได้แก่ บริเวณ ถนนชอยลาดวิถี ถนนวชิรปราการ ถนนชอยศรีบุญญิตี ถนนชอยรัฐผดุง ถนนชอยบำรุงเขต ถนนชอยเจตน์ประชา ถนนชอยจันทร์สถิตย์และถนนคลองสังเขป เนื่องจากมีผิวการจราจรที่

คืบแคบ ดังนั้นการปรับปรุงโดยกำหนดให้มีขนาดท่อระบายน้ำภายในชุมชนชายทะเล คือ มีความกว้างเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.80 ม. การระบายน้ำฝนตามธรรมชาติจะยังคงอาศัยการระบายจากผิวการจราจรลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะและไหลลงสู่ทะเลซึ่งตั้งอยู่ด้านหลังของพื้นที่ชุมชนชายทะเล ซึ่งเป็นพื้นที่รองรับน้ำที่สำคัญของชุมชนชายทะเลและบริเวณใกล้เคียง

2. ระบบระบายน้ำเสีย

ระบบการระบายน้ำเสียในพื้นที่ชุมชนชายทะเล มีระบบการระบายน้ำเสียเป็นแบบระบบการระบายน้ำรวม (Combined Drainage System) โดยรวมเก็บทั้งน้ำเสียและน้ำฝน มีการระบายน้ำจากอาคารบ้านเรือนลงสู่ท่อระบายน้ำที่มีขนาดความกว้าง 0.60 ม. และมีทิศทางการระบายน้ำลงสู่ทะเลด้านหลังพื้นที่ชุมชนชายทะเล ซึ่งในปัจจุบันการระบายน้ำจากบ้านเรือนยังไม่มี การบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีปริมาณน้ำเสียประมาณวันละ 10,973 ลบ.ม. / วัน และมีค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำทิ้งชุมชน หรือ บี โอ ดี เท่ากับ 209 มก./ล. เมื่อเทียบกับมาตรฐานน้ำทิ้งชุมชนของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กำหนดให้น้ำทิ้งจากชุมชนมีค่า บี โอ ดี ไม่เกิน 20 มก./ล. จะเห็นว่าปัญหาน้ำทิ้งมีความรุนแรงมาก และคุณภาพของน้ำที่ปล่อยลงสู่ทะเลก็เกินมาตรฐานมากจึงจำเป็นต้องมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ทะเลซึ่งสอดคล้องกับเทศบาลเมืองชลบุรีที่มีโครงการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียบริเวณเมืองใหม่ โดยมีการบำบัดน้ำเสียแบบ Extended aeration ส่วนข้อเสนอแนะสำหรับชุมชนชายทะเลเทศบาลเมืองชลบุรีซึ่งบริเวณด้านหลังชุมชนมีป้าชายเลนอยู่มากควรปรับปรุงพื้นที่พุน้ำเสีย โดยให้ป้าชายเลนเป็นตัวช่วยก่อนปล่อยน้ำเสียออกสู่ทะเลซึ่งวิธีการดังกล่าวคือ

ระบบป้าชายเลนกรองบำบัดน้ำเสีย (Red and White Mangrove)

เป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้ป้าชายเลน ช่วยดูดซับและกรองน้ำเสีย โดยใช้เป็นการศึกษาวิจัยระบบบำบัดน้ำเสีย ด้วยวิธีการทางธรรมชาติรูปแบบหนึ่ง โดยน้ำเสียจากท่อระบายน้ำเสียรวม จะไหลผ่านท่อแยก เข้าสู่แปลงป้าชายเลน ก่อนที่จะปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ทะเล ทำให้มีคุณภาพดี ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ชายฝั่งแต่อย่างใด

วิธีการใช้ป้าชายเลนเป็นตัวบำบัดน้ำเสีย โดยปล่อยน้ำเสียให้ไหลผ่านป้าชายเลน ที่เป็นป้าชายเลนที่ปลูกขึ้นใหม่ และป้าที่มีอยู่เดิม ซึ่งป้าชายเลนจะสามารถกรองและดูดซับมลสาร

และสิ่งสกปรกต่างๆออกจากน้ำเสีย จนกลายเป็นน้ำที่มีคุณภาพดี สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร หรือปล่อยลงทะเลได้อย่างปลอดภัย

การบำบัดน้ำเสีย ด้วยระบบ แปลงพืชป่าชายเลน เป็นการบำบัด โดยการทำแปลง เพื่อกักเก็บน้ำทะเล และ น้ำเสีย ที่รวบรวม ได้จากชุมชน และ ปลูกป่าชายเลน ด้วยพันธุ์ไม้ 2 ชนิด คือ ต้นโกงกาง และ ต้นแสม เพื่อช่วย ในการบำบัด อาศัยการเจือจาง ระหว่างน้ำทะเล กับ น้ำเสีย สามารถ นำไปประยุกต์ ใช้กับชุมชน หรือ กิจการเพาะเลี้ยงกุ้ง ที่มีพื้นที่ ติดอยู่กับ ป่าชายเลน ได้ โดยไม่จำเป็น ต้องมีการก่อสร้าง แปลงพืชป่าชายเลน แต่จะต้องมี บ่อพักน้ำเสีย ไว้ระยะหนึ่ง และ ทำการ ระบายน้ำเสีย เหล่านั้น สู่อ่างที่ป่าชายเลน ที่มีอยู่ ในขณะที่ น้ำทะเล ขึ้นสูงสุด ซึ่งจะเป็น การ บำบัดน้ำเสีย ได้ในระดับหนึ่ง

3. ระบบไฟฟ้าและประปา

เนื่องจากพื้นที่ชุมชนชายทะเลตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีที่มีการให้บริการไฟฟ้าและประปาครอบคลุมทุกพื้นที่แล้วโดยเทศบาลเมืองชลบุรี มีกำลังการผลิตน้ำประปา 4,700 ลบ.ม./วัน ส่วนน้ำประปาที่ใช้เฉลี่ย 0.977 ลบ.ม./วัน ซึ่งเป็นกำลังการผลิตน้ำที่รองรับปริมาณการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นในอนาคตอันใกล้อีก 20 ปี ส่วนระบบไฟฟ้าพื้นที่ที่ได้รับบริการไฟฟ้าและไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทุกพื้นที่ของชุมชนชายทะเล

4. ระบบโทรศัพท์สาธารณะ

เนื่องจากพื้นที่ชุมชนชายทะเลตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีที่มีการให้บริการโทรศัพท์สาธารณะครอบคลุมทุกพื้นที่แล้วโดยเทศบาลเมืองชลบุรี แต่ในชุมชนชายทะเลยังมีปริมาณโทรศัพท์สาธารณะน้อยเกินไปในแต่ละถนนขอซึ่งการแก้ปัญหาทำได้โดยการวางผังชุมชนทำการกำหนดจุดตั้งตู้โทรศัพท์สาธารณะในแต่ละถนนขอยห่างกันประมาณจุดละ 100 เมตร เพื่อความสะดวกในการเดินเท้าไปใช้และมีโอกาสได้เลือกใช้บริการในช่วงที่อยู่ใกล้ที่สุด

5.5 แนวทางการปรับปรุงฟื้นฟูการประกอบอาชีพ

มีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อให้สมาชิกชาวชุมชนได้กู้ยืมนำไปเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพ หรือทางกองทุนชุมชนจัดตั้งโรงงานชุมชนเพื่อผลิตผลผลิตออกจำหน่ายและใช้สมาชิกชาว

ชุมชนเป็นลูกจ้าง ซึ่งศักยภาพของชุมชนชายทะเลสามารถทำได้เนื่องจากภายในชุมชนมีวัตถุดิบ ซึ่งเป็นผลิตผลที่ได้จากทะเลทำการผลิตเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ซึ่งสินค้าที่มีอยู่ เช่น หอยแมลงภู่ และปลาทะเลตากแห้ง ในส่วนของอาชีพประมงก็ส่งเสริมให้มีการกู้ยืมเงินดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำไปเป็นทุนในการใช้ประกอบอาชีพเพราะฐานทางเศรษฐกิจ ดั้งเดิมของชุมชนคือมีรายได้จากการประกอบอาชีพประมงและในส่วนี้สามารถพัฒนา เป็นสถานที่ท่องเที่ยวได้ในอนาคตหรือขอความอนุเคราะห์จากกรมแรงงานเพื่อทำการฝึกวิชาชีพให้กับชาวชุมชน หรือทำการหาแหล่งงานนอกพื้นที่ชุมชนชายทะเลให้กับชาวชุมชนได้ออกไปทำงาน เพื่อเป็นการสร้างงานและมีรายได้เป็นการลดจำนวนผู้ว่างงานของชาวชุมชนชายทะเล

5.6 แนวทางการปรับปรุงฟื้นฟูป่าชายเลน

บริเวณด้านหลังชุมชนมีป่าชายเลนอยู่เป็นจำนวนมากดังนั้นจึงต้องกำหนดแผนในการฟื้นฟูสภาพป่าชายเลนที่มีอยู่ให้สมบูรณ์และมีการปลูกเพิ่มเติม โดยการขอความร่วมมือกับชาวชุมชนชายทะเลโดยมีการให้ความรู้กับชาวชุมชน ในเรื่องของประโยชน์ของป่าชายเลนที่มีต่อทะเลและสัตว์ทะเลทุกประเภทซึ่งทุกอย่าง จะส่งผลประโยชน์ย้อนกลับมาให้มนุษย์ในฐานะผู้บริโภค และถ้าป่าชายเลนมีความสมบูรณ์ปริมาณสัตว์น้ำในทะเลก็มีมากการประกอบ อาชีพประมงชายฝั่งก็ได้ผลผลิตมากทำให้มีรายได้มากส่งผลถึงคุณภาพชีวิตที่ดีก็ตามมาและบริเวณป่าชายเลนสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ซึ่งชุมชนชายทะเลจะได้ใช้ประโยชน์จากป่าชายเลนมากที่สุด

5.7 แผนงานในการปรับปรุงฟื้นฟู

ในการกำหนดแนวทางของแผนงาน จะต้องศึกษาถึง สภาพปัญหาที่มีอยู่ในชุมชน ได้แก่ ปัญหาความเสื่อมโทรมทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งโครงการต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาเพื่อนำมาใช้ประกอบการ พิจารณาดำเนินการได้อย่างถูกต้องโดยแบ่งระยะเวลาของการวางแผนในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนชายทะเล ออกเป็นแผนระยะสั้นอยู่ในช่วง 1 - 5 ปี ระยะกลาง 6 - 10 ปี และระยะยาว 11 - 20 ปี สำหรับเกณฑ์ในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนชายทะเลในระยะต่างๆ มีดังนี้

ระยะสั้น 1 - 5 ปี แผนงาน/โครงการระยะสั้นที่ควรทำการปรับปรุงฟื้นฟูควรเป็นแผนงานโครงการที่คาดว่า จะมีปัญหาอุปสรรคน้อยรวมทั้งเงินลงทุนโครงการไม่มากนักสามารถดำเนินการได้ โดยอิสระของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น เช่น เทศบาลเมือง

ชลบุรี เป็นต้น และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งประชาชนน้อย เช่น การปรับปรุงถนนหรือท่อระบายน้ำ

ระยะกลาง 6 – 10 ปี แผนงาน/โครงการระยะกลาง ควรเป็นแผนงานที่คาดว่าจะมีปัญหาคอขวดในระดับปานกลางเงินลงทุนโครงการยังไม่มากนัก หน่วยงานดำเนินการอาจจะเป็นหน่วยงานเดียวหรือหลายหน่วยงานร่วมกันก็ได้ โดยมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่มากนักตลอดจนมีผลกระทบต่อประชาชนในชุมชนไม่มากนัก เช่น การขยายเขตถนนเดิม เป็นต้น

ระยะยาว 11 -20 ปี แผนงาน/โครงการระยะยาว ควรเป็นแผนงานที่คาดว่าจะมีปัญหาคอขวดมากรวมทั้งเงินลงทุนโครงการก็มาก อาจจะมีหน่วยงานเดียวหรือหลายหน่วยงานร่วมกันดำเนินการก็ได้ และอาจจะมีเอกชนเข้าร่วมดำเนินการด้วยอีกทั้งยังมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก เช่น การปรับปรุงสภาพอาคารพักอาศัยเดิม เป็นต้น